

AL VI-LEA FESTIVAL
MUNDIAL AL
Tineretului

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 17 — (114)

NUL VI—27 IULIE 1957

MOSCOVA VĂ AȘTEAPTĂ

1957

Piine, cât mai multă piine patriei...

COPERTA 1: Afiş de BARDOCZ Ludovic, distins cu premiul I în cadrul concursului organizat în țara noastră în cinstea celui de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

**COPERTA a IV-a: Perința
Desen de N. POPESCU**

SPRE MOSCOVA

gazda Festivalului

Îmi amintesc de interviul unui ilustru om de cultură american, publicat cu ani în urmă într-o revistă din București. Omul mărturisea sincer: „Cunosc din păcate foarte puțin despre patria dumneavoastră. Mi-o închipui, la fel ca cei mai mulți dintre concetățenii mei, ca o țară bogată și frumoasă prin sălbăticia ei, plină de haiduci și legănată de melodii lăutărești, interesantă prin pitorescul ei oriental și pradă unor încurcate conflicte balcanice“. La atât se reduceau toate cunoștințele unui om de cultură străin, despre România!

Poporul nostru, popor harnic, priceput, plin de inventivitate, gust și eleganță și-a dezvoltat însă multe din comorile sale în răstimpul ultimilor 10 ani. Rînd pe rînd țara noastră a reputat adevărate succese — surpriză peste hotare. În domeniul sportului, artei și medicinei.

La Moscova sîntem așteptați azi nu ca o noutate, ci ca vechi prieteni cunoscuți și prețuiți pentru munca și comoara noastră națională. Nu veți fi surprinși atunci, aflînd că pregătirile pe care le-a făcut tineretul țării noastre în vederea întîlnirii internaționale de la Moscova au întrecut în volum și importanță chiar și cele pe care tînăra noastră generație le făcea acum patru ani, cînd bucuriile Festivalului se etalau în Capitala patriei noastre.

În paginile de față vă înfățișăm cîteva aspecte din munca însuflețită cu care tineretul nostru a înțeles să pregătească participarea delegației noastre la cel de-al VI-lea Festival Mondial al Tineretului.

Au răspuns în primul rînd cei care au înțeles semnificația Festivalului și lozincă sub care se adună în Capitala Uniunii Sovietice un număr atît de mare de tineri. Și aceștia sînt sute și sute de mii. Munca lor cinstită în folosul binelui și progresului comun reprezintă cel mai puternic aport la cauza păcii, prieteniei și solidarității internaționale.

Cîstind Festivalul, mii de tineri din orașe aleargă în ajutorul țăranilor muncitori, ajutîndu-i la recoltarea grînelor. În fabrici și uzine au loc întreceri și schimburi de onoare.

În același timp tineretul se instruieste, se odihnește, face sport, se amuză. S-au organizat carnavaluri ale tineretului, un număr record de excursii, competiții sportive.

Toată grija a fost acordată pregătirii lotului nostru cultural-artistic. S-au înfruntat în acest scop, într-o muncă creatoare, cîteva mii de participanți. Au fost descoperite talente cu totul noi, necunoscute pînă azi. Competițiile de masă pentru pregătirea lotului sportiv au înregistrat aceleași succese.

Se poate spune, în concluzie, că pregătirile pentru Festivalul de la Moscova s-au bucurat de participarea maselor largi ale tineretului și au răscolit întreaga țară cu energia și entuziasmul lor.

Reprezentanții ansamblului U. T. M. de dansuri populare vor apare pe scenele Moscovei.

„Cel mai bun dintre noi — delegați la Festival!“ La depoul București-Triaș tinerii au propus în delegația tineretului român pe fruntașul utemist Ion Grigore (pe locomotivă).

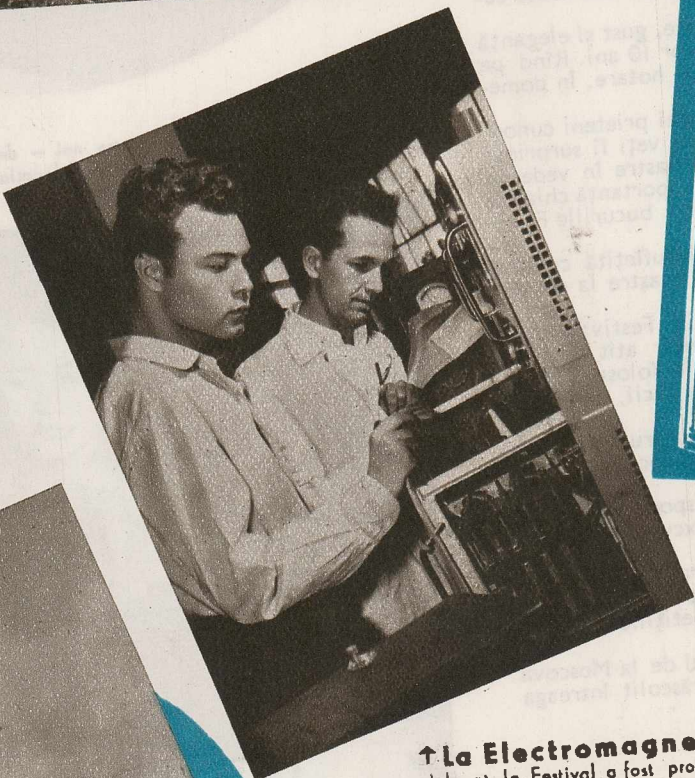

Cu multă pricepere și gust au lucrat cadourile pentru Festival și pionierii cercului de pirogravură de la Palatul Pionierilor din Timișoara.

↑ În cinstea Festivalului au avut loc pretutindeni largi acțiuni de muncă voluntară. În regiunea Ploești câteva mii de tineri s-au dus pe ogoare pentru a ajuta la strângerea recoltei.

↑ La Electromagnetica, delegat la Festival a fost propus tehnicianul Gheorghe Șerbănescu (dreapta).

↑ A. Mihallop, fotoreporter, câștigătorul premiului I la concursul tinerilor fotografi, închinat Festivalului Mondial al Tineretului.

Prin gimnastele noastre țara și-a câștigat de mult un renume binemeritat la competițiile sportive internaționale. La Moscova ele vor avea prilejul de a-și pune din nou în valoare măiestria și talentul lor. →

Ion BRAD

La fântina cu apă vie

(ÎN DRUM SPRE MOSCO)

Ne ducem la fântina cu apă vie,
La sfintele tale izvoare, prietenie,
Să ne-nunune pacea cu laurii ei,
Tinerețea să ne-aprindă jerbe-scînteii,
Să ne lege jocul pe totdeauna,
În veci să ne cînte numai naiul și struna,
O melodie, o ciocirlie, acum și-n vecie,
Ne ducem la fântina cu apă vie...
Pe unde trecem, pe pămîntul rusesc,
Gurile apelor la toți ne șoptesc:
— Spălați-vă mîinile, să fie-mbrățișarea curată
Doar moartea pe-aici stăpînise odată,
Moartea chircită și slută,
La fiecă pas doborînd o mie și-o sută!
Ochii spălați-i, ca pe ei să se pună
Numai polenul de aur din lună,
Niciodată păienjenis și uitare!...
Binecuvîntează-i, bunicule soare!

Festival

Horă de copii mai mari,
Joc de flori
Cu-o mie de culori,
Horă de copii mai mari.

Stau în jurul globului inel,
Mîinile ce leagă
Lumea-ncreagă
Stau în jurul globului inel.

Peste ele nu treci tu, război,
Babă-Ciumă,
Grea huidumă,
Peste ele nu treci tu, război!

Alexandru ANDRIȚOIU

Cu fața spre Festival

*Stau cu fața spre Răsare-Soare
și, așa, cu fața sclipitoare,
Moscova mi se arată-n vis
scăpărindu-și marmura semeață,
larg împrejmuită cu verdeață
ca-ntr-un basm spre feerii deschis.*

*Auru-n cupole parcă arde
învăscut în flăcări de stindarde
pe cînd turnul Spaski sună plin.
Dat t-i de-a vedea privirii mele
un ocean de oameni și drapele
cari din toate patriile vin.*

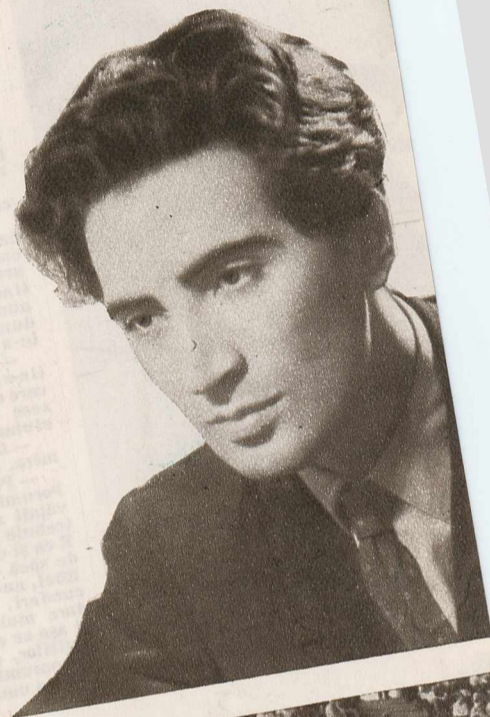
*Parcă nu visez, ci sînt acolo,
străjuț de lira lui Apollo
ca să laud și să preamăresc
mîinile de spumă-ale femeii
care-aruncă-n aer porumbeii
să-aibă pace globul pămîntesc.*

*Și eu duc la marea lor paradă
un steag alb ca faldul de zăpadă
și eu cînt în rîndul lor, și eu —
Dunărea și Oltul mă trimise
ca părtaș întru aceleași vise
ce le crește și poporul meu.*

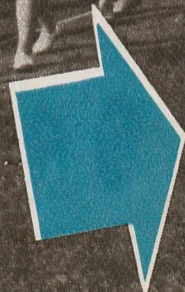
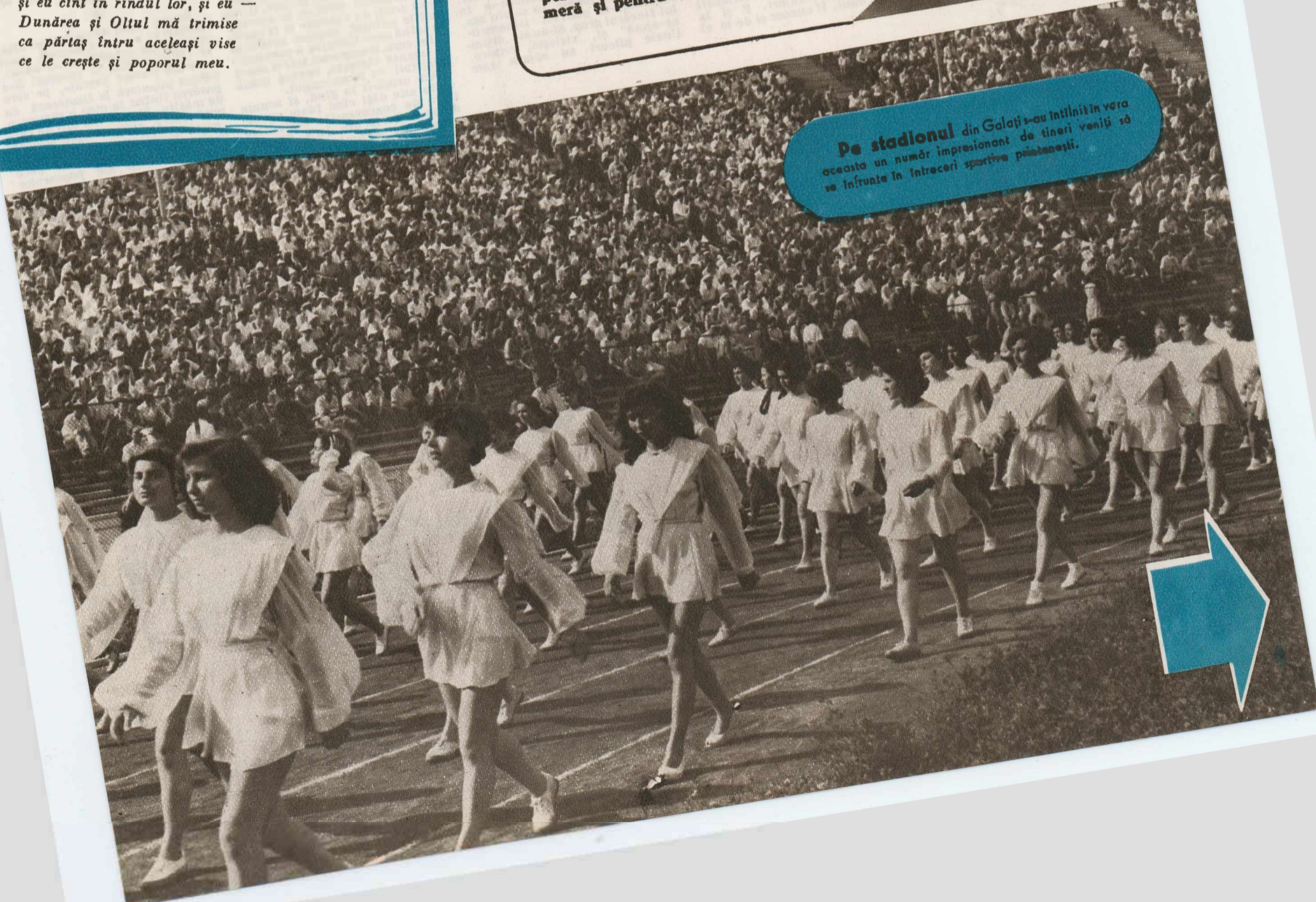
↑ **Tinerii ploșteni**, cei care au dovedit atîta însuflețire în acțiunile voluntare de strîngere a recoltei, au organizat tot în cinstea Festivalului un miting în piața orașului.

CÎNTĂREȚ AL TINERETII

Cîntecele pe care Radu Paladi le creează în cinstea Festivalurilor Mondiale ale Tineretului sînt, ca să spunem așa, predestinate premierii: remarcabila lor valoare le-a făcut să obțină distincțiile cele mai înalte, acordate în cadrul concursurilor naționale instituite în cinstea Festivalurilor de la București, Varșovia și Moscova. La recentul concurs, el a obținut de două ori premiul I — pentru o lucrare de muzică de cameră și pentru un cîntec.

Pe stadionul din Galați s-au întîlnit în vara aceasta un număr impresionant de tineri veniți să se înfrunte în întreceri sportive pătanești.

În Parcul de cultură și odihnă din București a fost deschisă o expoziție în care au fost centralizate o parte din cele mai frumoase dintre cadourile lucrute de tineretul român pentru prietenii săi din lumea întreagă.

„Tesaștura aceasta va servi la confecționarea basmalelor pentru Festival. O lucrez cu atenție deosebită”. (În fotografie, tânăra tesaștoare Elena Păcuraru de la Industria Bumbacului B, împreună cu doi tehnicieni ai întreprinderii).

Lume, locuitorii vor putea urmări un atractiv spectacol aerian, organizat în cinstea Festivalului ce se deschide în această zi la Moscova. În vreme ce deasupra Kremlinului mil de porumbel albi vor anunța începerea serbărilor consacrate tinerilor veniți din toate colțurile lumii în frumoasa și ospitaliera capitală sovietică — în aceeași oră, 400 de zburătoare argintii, roz și albastre își vor face apariția pe cerul orădean. Stolul va roti un răstimp în formație strânsă peste turlele și acoperișurile orașului, sus, în țărta văzduhului înalt, ca peste puțin în escadrila compactă să se opereze o misterioasă fracționare. Despărțiți în plicuri, porumbeii își iau deodată zborul către cele patru zări și, curînd, panglicile policrome atășate de gieznelor vor saluta, cu o ultimă fluturare, trecătorii oprîți un moment pe străzile urbei, ca să vizioneze can-ida demonstrație aeriană.

Atît. O scurtă și suavă fluturare de batiste colorate. Orașul își continuă mișcarea obișnuită de fiecare zi, în fabrici, în birouri, acaparat de înțelepciunii felurite, active. Și nimeni nu știe că pentru înaripatele lansate adineaori, ca să vestească un pasnic simbol înfrunghipat în festivitățile tineresti inaugurate atunci la Moscova, începe o mare aventură. Sau, poate, vreun pens'onar, stînd la umbră pe o bancă a grădinii publice — vreun „inițiat” — poate — să găsească pretext de conversație cu vecinul prea puțin impresionat de efermerul carusel al huluibilor.

— Sărăci!, au o bucățică de cale pînă acasă.
— Da'ce, umbli pe jos? Încet ca noi? — va răspunde vecinul care s-a brodit șugubăt. Și pe urmă, nici Oradea nu-i dital continent. Pînă la hulubăria lor e numai o poștă de zbor! Se vede că dumneata n-ai pe cine căina și te-a pâlît mila pentru niște păsări.

— Ce vorbești dumneata? Aștia-s porumbeii din aceia de ogradă, care ciugulesc de maidane, se prăsesc ca vrăbiile și termină în ciulama? Așa crezi?

— Cum adică? — purcede a se mira, neînțîțat.

— Păi, aștia-s din cei călători. Porumbeii de rasă, stîmabile, învățați să ție la drum lung. Nu trebuie confundați cu ai comuni. E ca și cum ai confuuda o gloabă de sacă cu un cal de hipodrom. Ehe!, nu-i ușor să crești asemenea cursieri. Lucrul acesta cere răbdare multă și tragere de inimă și așa se explică pastunea columbofililor, cum își zic crescătorii de porumbeii voiajori. E și la Oradea unul. Îl cunosc și de la el

MAREA AVENTURĂ a porumbelului

de F. BRUNEA-FOX

am prins niscal amănunte despre solul asta nobil. Dacă l-ai vedea cum se ocupă de el, cum îi îngrijește, cum îl dresază, ai înțelege de ce în clipa asta el și mulți alții de aturea, uniți printr-o patimă asemănătoare, așteaptă cu sufletul la gură întoarcerea zburătoarelor acasă, în orașele din celălalt capăt al țării.

— Știi că mă uimești, frate. Carevasăzică nu sînt toți de aci, de la noi?

— Dacă-ți spun. Au fost aduși în Oradea din alte părți, azi dîmineată. Cu avionul. În cuști. Din Timișoara, de la Cluj... Înăsa grosul provine, mi se pare, tocmai de la București, unde există crescători mulți. Li s-a dat drumul, ca unui joc de artificioi, semnăind începutul Festivalului, și, mulțumiți că și-au îndeplinit misiunea, au luat-o către reședințele hulubărilor respective. Dumneata n-ai avut motiv să iei aminte la un amănunt care nu mi-a scăpat mie. Întîi s-au înălțat buluc, ca și cum ar fi fost legați cu o singură panglică, picior de picior, într-un enorm buchet. În alcătuirea asta compactă, au dat o roată deasupra orașului ca să se orienteze. Îi vedeau pentru înția oară. Au revenit la punctul inițial, lămuriiți. Descoperiseră — ca niște corăbieri de demult ce navigau după cine știe ce semne tainice — harta invizibilă a călătoriei în care se vor angaja numaidecît.

Au stat o clipă, pentru ca să-și la rămas bun „echipele” venite din alte cardinale și care se întîlniseră pentru prima dată aci. Le-am văzut orînduindu-se în formații regionale, ca să zic așa, separîndu-se potrivit itinerariului fiecărui grup. Și-au zis „doamne-ajută” și, vislește, voinice. Unele plicuri au apucat spre

miazăzi, la domiciliul lor din Arad și Timișoara. Altele, originare din Petroșani, urmează o linie oblică sud-vestică. Cele din Orașul Stalin țin un traseu paralel, dar cu o deschizătură unghulară mai largă față de localitatea minieră situată pe aceeași longitudine. Înăsa stolul bucureștean are calea cea mai lungă și mai anevoioasă. Iată de ce, gîndînd la performanța realizată fără odihnă, dînr-un zbor, de aceste brave și fabuloase călătoare, am zis: „sărăcele!”. Admirativ, vecine.

— Extraordinar — rosti proaspătul inițiat, ridicînd reflex privirea spre văzduhul săgetat de rîndunele... orădene. Cine știe cînd vor ajunge la București, sărăcii!...

— Acum e ora nouă dîmineața. La cinci după masă sînt la destinație.

— Cum? Șase sute cincizeci de kilometri, în opt ore?

— Sărăci! — rise nu fără o brumă de ifos pensionarului columbofil. Zboară lute, vecine. Nu se opresc să-și facă tabietul în grădina, onorabile!...

★

Mare aventură! Cunosce de bunicei ani virtuțile de poveste ale acestor păsări și de cîte ori prilejul mă pune în contact cu miraculoasa lor faptură, e ca și cum mi s-ar da să dezleg o fascinantă enigmă a naturii. Multe teorii s-au emis despre facultățile de orientare și mnemonice ale păsărilor migratoare, în genere, și ale porumbelului călător, în special. Înăsa oricît de valabile ar fi explicațiile științef, rămîne invăluită în taină acea însușire a porumbelului care, transportat într-o cușcă la imense distanțe, revine acasă înfailibil, ca bumerangul.

Am urmărit în gînd, și acum ca în alte dați cînd luam cunoștință de concursurile organizate de crescătorii din țară, drumul parcurs de porumbeii ce vor fi lansați la Oradea.

Închipuți-vă acele vaste spații teritoriale peste care plutesc.

Închipuți-vă acele privilegii terestre repetate de ochiul lor ager, de sus, ce le oferă în nederisera învălmășeală și desfășurare de munți, cîmpii, ape, văi, păduri — le oferă totuși, zic, în haosul lor inextricabil — un fir al Ariadnei, călăuzitor.

Din văzduh, orașele sînt gemene, nu se deosebesc, și chiar piloților exersați le trebuie hartă și busolă, ca să le identifice de la înălțime. Porumbeii noștri zboară deasupra lor, fără greș. Le scrutează cu indiferență. Nici una din aceste panorame urbane nu este Bucureștiul lor. Spre care tind, trași parcă într-acolo de un fir material, însă invizibil și secret.

Și iată-i după opt ore de vîsfire aeriană, în necunoscut, iată-i deasupra unui ocean de zinc, alcătuit din mîile de acoperișuri sclipînd în soare, ale unei urbe pe care perspectiva n-o diferențiază de celelalte urbe înflînite pe parcurs. București! Și chiar de ar fi noapte și lumina orașului leit cele ale etapelor anterioare, porumbeii vor ști că au ajuns la destinație.

Mii și mii de acoperișuri are Bucureștiul, la fel anonime, de serie. Mil și mii de case identice acoperă olatul metropolei, uniformizînd cartiere, străzi, ogrăzi. Care ochi uman e în stare să distingă, chiar cu luneta, în peisajul acesta revărsat ca o apă, acoperișul familiar? Ochiul porumbelului, făcut să dibăcească acul în stolul de fin, paiul familiar în căpița cu pale identice, descoperă acoperișul domestic.

După opt ore de vînzoleală aeriană, stolul a aterizat pe pavilionul din strada Pantelimon 86, unde-l aștepta cu ceasul în mînă prietenul și protectorul lui, columbofilul Paul Niculescu.

— Bravo! Ați venit punctual — îi întîmpina vesel.

Porumbeii, istoviiți, au intrat în hulubăria lor spațioasă, sistematică, să se restaureze. Sorb apă proaspătă din teicută, ciugulesc infometatei grăunte de păpușoi, sau de grîu, de orz... Înăsa n-au uitat că mai întîi trebuie să dea o raită prin lăcaul minuscule unde gungurește, hrănindu-și puii, soața.

★

Dintre mîile de porumbeii albi, înălțați în azurul Moscovei, cinci sute aparțin columbofililor noștri. Îi vîd fulguind în imensul stol ca niște plicuri pascale, pe care datina populară le ilustrează cu pasărea țîndî în cioc o rămurică de măsline. Și mai vîd mii de chipuri tinere, ridicate spre această „poștă zburătoare” ce transmite Festivalului mesaje de pace și de înfrățire ale popoarelor lumii. Mesaje cu „retur”, duse și aduse cu răspuns emițătorilor din toate colțurile planetei, de acești curieri inefabili și anonimi.

COLUMBOFILII DIN R. P. R.

Crescătorii de porumbeii călători din R. P. R. sînt constituiți în Uniunea Columbofililor, cu sediul în București, din care fac parte numeroase asociații, activînd în mai toate regiunile țării, cu 180 membri. Vreo 20.000 porumbeii (50 la sută reprezintă aportul columbofililor bucureșteni) totalizează stocurile porumbelilor din țară. E o cifră impresionantă, considerînd de cîte dificultăți este legat elevajul. Selecționarea, împerecherea, nutriția, dresajul sînt tot aștea probleme gingașe și cîteva zeci de exemplare alese fac un titlu de fală pentru crescător. Astfel, Iancu Aurel, președintele Asociației „Porumbelul călător” din Orașul Stalin, se mîndrește cu cei 50 de porumbeii ai săi. Și numai pastunea crescătorilor — în majoritate muncitori care-și consacră orele de repaus acestui agrement — a putut realiza în București întreceri excepționale. De pildă, tovarășul Paul Niculescu, președintele uniunii, posedă 300 porumbeii. Înăsa recordul l-a atins vechiul columbofil Udrea Oprișan, cu aproape 1.000 exemplare. Așa se explică posibilitățile crescătorilor bucureșteni de a contribui cu importantă cantitate la programul marilor festivități tradiționale — 1 Mai, 23 August — precum și la acel al festivalurilor tineretului.

Fotografie de L. TIBOR

In ultima clipă

— schiță —
de Petru VINTILĂ

Ilustrație de N. POPESCU

Dinineața aceea părea să fie cu totul obișnuită, ca oricare alta. Micul oraș s-a trezit, ca de obicei, devreme. Întîi a sunat sirena uzinei de cărbuni de la marginea orașului. Și i-au ținut repede isonul sirena fabricii de țigle, aceea a fabricii de mobile și a depoului de locomotive. Pe asfaltul și pe dalele de piatră ale străzilor au început să bocănească pașii grăbiți ai lucrătorilor. Au uruit, ridicate cu putere, obloanele brutăriilor și mirosul pînilor calde s-a întins peste străzi. Gospodinele mai harnice au plecat la piață. Aci, în stive mari, înrouate, așteptau verzele dolofane și tari ca piatra, mormanele de vinete lucioase, lăzile cu roșii, coșurile cu vișine și grămezile de cartofi.

Se părea că nimic deosebit nu avea să se întîmple în ziua aceea, dar lucrurile nu stăteau așa. În fața sediului organizației U.T.M. începuseră a se aduna, încă de pe la ceasurile cinci, nenumărați tineri. Unul, care părea să fie responsabil cu o misiune foarte importantă, se agita de colo pînă colo, lac de sudoare. Aci îl vedeai ieșind în stradă, aci intra în sediu. Prin ferestrele deschise i se auzea vocea de tenor răgușit, strigînd la telefon:

— Bine, tovarășe, dar de ce nu mai sosește o dată fanfara aia? Dacă știam, ne adresam sindicatului cefere!

Iesea apoi din sediu, se uita alarmat în susul și în josul străzii, și iar intra, ca o furtună, în clădire. În vremea asta alți tineri soseau și se opreau în fața sediului, îngroșînd tot mai mult grupurile prezente. La scurte răstimpuri, unul după celălalt, au sosit și doi tineri îmbrăcați în costume asemănătoare, de gabardină gri, cu stema țării cusută pe piept. Erau cu obraji roșii, strălucitori din pricina transpirației. Veniseră cu două valize mari, ce păreau a fi nespuse de grele. Încă de departe fuseseră văzuți de cei ce așteptau și fură întîmpinați cu strigăte de bucurie:

— Iată că vin și delegații!
Apoi cei doi se treziră înconjuțați fără chip de scăpare. Se așezară pe valize, osteniți, ștergîndu-și frunțile cu batistele, amețiți de vorbele celor grămădiți asupra lor, ca la un meci de rugby.

— Ți-ai însemnat ce te-am rugat?
— Da, insigne. Dacă ți-am spus, îți aduc.
— Eu îs mai modest.
— Ce-ai cerut?
— O ilustrată cu metrourl din Moscova.
— Bine!
— Mie să-mi aduci un album.
— Să nu uiți de undița mea.
— Mi-ai făgăduit un pix.
— Un autograf de la Kuț, pentru colectivul nostru sportiv.

Ion Stolojan și Gabriel Manoliu, cei doi delegați care plecară la Festivalul de la Moscova, ar fi fost pînă la urmă pur și simplu asfixiați de mulțimea tăbărită asupra lor, dacă n-ar fi răsunat, la cîteva minute după aceea, venind din susul străzii, alătururile strălucitoare ale fanfarei minerilor. Tînărul care se agitase pînă atunci, țîpînd cu glasul răgușit la telefon, se ivi în cadrul uneia din ferestrele deschise și strigă emoționat:

— Tovarăși, să nu întîrziem. Aliniați-vă! Formați repede coloana! Cele trei steaguri să treacă în frunte.

În clipa cînd fanfara se opri în fața sediului, tinerii se și încolonaseră, rîzînd, ghiontindu-se, strigîndu-se unii pe alții. S-a băgat însă de seamă repede că nu se gîndise nimeni la valizele grele ale celor doi delegați:

— Cum au să treacă prin oraș, cu valizele alea pe umeri?

— Sînt delegați, nu-i putem obosi în halul ăsta!

— Să le ducă Gică și Iovan. Sînt doară halterofili. E o jucărie pentru ei!

— Bravo!
— Se acceptă.

Cei doi tineri solizi, care păreau într-adevăr a fi halterofili, se repeziră la valize și le înfăcăară, cu toate protestele delegaților.

— Vă ducem valizele pînă la gară, vi le urcăm și în vagon; dar dacă nu ne aduceți poze cu sportivi, vă facem praf la întoarcere.

Halterofili trecură în coada coloanei, ca să nu strice tabloul cu valizele „lor”. Șeful fanfarei se uită la tînărul care răspundea de buna desfășurare a manifestației și, în clipa cînd acesta îi făcu un semn cu mîna că totul e în ordine, făcu la rîndul lui semn celor doi toboșari și aceștia porniră un răpăit grozav. Coloana se puse în mișcare și, după cîteva minute, trecu prin centrul orașului, spre gară, în acordurile unui marș impetuos și energic. Farmacistul, care tocmai trăgea obloanele, se uită mirat la coloana care trecea pe strada principală a orașelului. Responsabilii și vinzătorii celorlalte magazine, aliniiate pe ambele părți ale străzii, ieșiră buluc în pragul ușilor.

— O fi vreo sărbătoare? — întrebă unul mirat.

S-a aflat, bineînțeles, repede că tineretul orașelului își conduce la gară delegații care pleacă la Festivalul de la Moscova. Tocmai atunci se ivi de după colțul străzii care dădea în piață o femeie grasă și rumenă în obraji, cu un coș cu caise și vișine în mînă. Femeia se străduia să țină pas cu tinerii. Cineva din mijlocul coloanei o observă și dădu de știre:

— Uitați-vă la mama lui Stolojan.
Unul ieși din rînd și veni lîngă femeie, spunîndu-i:

— Dați-mi coșul să vi-l duc eu. E prea greu pentru dumneavoastră.

Mama lui Stolojan nu avu incotro. Rosti, parcă să se scuze:

— I le dau, să aibă pe tren. Sînt bune la sete.
— Dar atîtea ați luat? Aici sînt vreo zece kilograme! — răspunse tînărul mirat.

— Da'ce? Pleacă singur?

În vremea asta numai Ionel Stolojan părea că păsește îngîndurat, cuprins parcă de o ușoară înfrîstare și de îngrijorare. O văzuse pe mamăsa mergînd în pas cu coloana, pe trotuar; îi făcuse, îndușat de bucurie, semn cu mîna, dar parcă ar mai fi căutat pe cineva, fiindcă în dese răstimpuri își tot arunca privirile îndărăt, cercetînd șirurile compacte ale coloanei. Chiar și în gară, cînd tinerii umplură ca un stup peronul pavoazat cu steaguri și ghirlanți de verdeață, Ion Stolojan continuă să caute cu ochii neliniștiți și îngrijorați. Mamăsa stătea lîngă el, punîndu-i tot soiul de întrebări: dacă și-a pus în valiză peria și crema de ghețe, prosoapele și săpunul, dacă n-a uitat pijamaua și mașina de ras. Ion îi dădea

răspunsurile cu privirile rotite asupra mulțimii, din ce în ce mai îngrijorat.

— Să ai grijă, să nu te dai jos din tren prin gări! — îl sfătua mamăsa, iar el răspundea parcă fără nici un chef:

— Doar nu mai sînt copil.
— Să nu răcești, dragul meu — adăugă mamăsa, grijulie, încă un sfat.

La un moment dat se auzi glasul poruncitor al impiegatului de mișcare:

— Feriți linia-ntîia, că sosește acceleratul 302!

— Asta-i trenul, se gîndi Ion Stolojan și iar își roti privirea peste marea de capete. Celălalt delegat se aplecă spre urechea lui și îi spuse în șoaptă:

— Nu te mîhni. Poate că n-a putut să vină. Ion Stolojan îl apucă de braț:

— Dacă-ai știi ce-i în sufletul meu acum!
— Am trecut și eu prin d-astea — răspunse celălalt, cu un aer filozofic.

— Aseară am stat pînă tirziu. Mi-a făgăduit că are să fie aici cea dintîi. Și iată...

— Nu ți-ai luat rîmas bun aseară?
— Ba da.
— Ori vrei să-ți ieși rîmas bun de zece ori?
— Ce știi tu!...

... A sosit trenul. Cei doi delegați se urcară în vagonul special. Mai erau acolo delegați de la Arad, Reșița, Timișoara și de la Lugoj. Stăteau ciorchine la ferestre, filfind baticuri multicolore de mătase, răspunzînd la ovațiile de pe peronul înțesat de lume. Pe deasupra capetelor, mama lui Ion Stolojan întinse coșul cu fructe, strigînd speriată:

— Doamne, să nu plece trenul! Luați, rogu-vă, coșul și dați-l lui Stolojan, fiul meu. Ionele, ai uitat caisele! Ionele, vino la fereastră și tu!

Fiul ei și Gabriel Manoliu își așezară valizele în plasă. Manoliu ieși pe culoar, la fereastră, dar Stolojan își mai făcu de lucru în compartiment. Parcă n-ar fi vrut să iasă la geom. O auzea pe mamăsa cum îl striga:

— Ce faci acolo? Unde ești?

Lui i se urcă un nod în gît. Simțea că dacă mai stă mult așa, au să-i dea lacrimile ca unui copil nevolnic. Căută să se întărească singur: „așa-i în dragoste... cînd crezi că ești mai fericit, atunci vine un nor și îți întunecă soarele”. Se așeză îndurerat pe banchetă. De pe peron venea pînă la el vîietul mulțimii. Se auzi apoi clopoțelul gării sunînd de trei ori și înțeleg că trenul avea să plece dintr-o clipă în alta. „Au și trecut zece minute?” se întrebă el înfrîst și uimit. Trenul se puse în mișcare. Fanfara de pe peron atacă un marș. În clipa aceea Stolojan se auzi chemat de Manoliu:

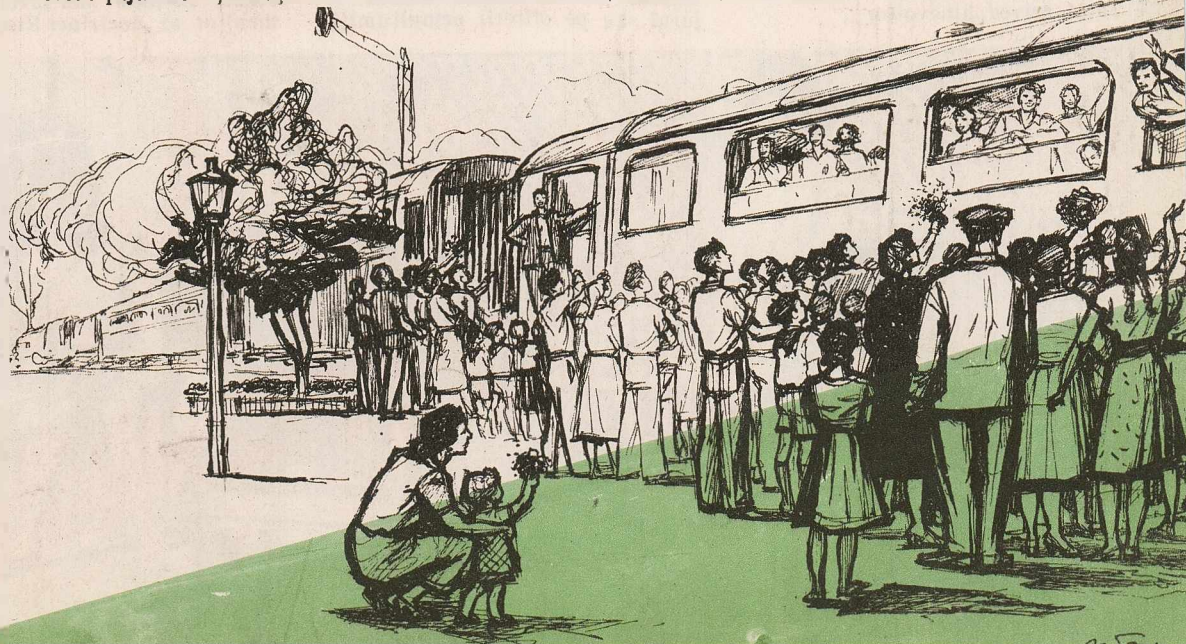
— Vino repede la geom! Vino repede, măi, Stolojane! A sosit Anișoara! Uite-o!

Stolojan se repezi la fereastră. O zări făcîndu-și loc cu coatele prin mulțime. I se păru că ochii ei erau umezi. Se aplecă peste bara ferestrei. O auzi pe mamăsa strigînd:

— Să ne scrii cum petreci la Festival!

Abia atunci Ionel își reaminti de mamăsa. Îi făcu un semn prietenos cu mîna. Bucuria îi crescî și mai mult, cînd o văzu pe Anișoara lîngă mamăsa. O ținea dragăstos de braț și fețele amîndurora surîdeau. Tinerii din vagon începură să cînte o melodie despre Moscova. Glasul lui Ionel se topi în tumultul celorlalte glasuri, ca un izvor în apa unui rîu spumegat:

— Am să vă scriu! Mamă, sărut-o pe Anișoara din partea mea!

Intilnire cu Președintele NASSER

La a 5-a aniversare a
Revoluției Egiptene.

— Corespondență specială pentru „Flacăra” —
de Giancarlo SCALFATI

În urmă cu câțiva vreme, un telefon de la Gresham Court, sediul Ministerului Orientării Naționale Egiptene, i-a făcut să sară în sus pe ziaristii străini care, în hotelurile lor din Cairo, așteptau să fie primiți de președintele Republicii Egipt, Gamal Abdel Nasser.

„Președintele vă așteaptă la Heliopolis într-o jumătate de oră” — ni se transmite de la capătul celălalt al firului. Am dat cu toții buzna. Am gonit cu mașina prin cartierele imense din Cairo și am ajuns curînd la vila prezidențială.

Cu un suris cordial, Gamal Abdel Nasser ne aștepta în biroul său. Mie însă îmi pieri surîsul de îndată ce văzui că, după atîtea zile de așteptare, interviul se transforma într-o conferință de presă, interesantă ce-i drept, dar oficială. Prea oficială...

După ce conferința de presă luă sfîrșit, ziaristii își luară rămas bun de la președinte. Eu am rămas ultimul: mi se deznodaseră șireturile de la pantofi. Aplecat cum eram ca să mi le înnod, î-am blocat, fără să vreau, trecerea lui Nasser, care voia să se retragă din birou spre apartamentul său privat. Încurcat, cu șireturile în mînă, m-am trezit spunînd deodată: „Mă iertați, domnule președinte, aș vrea, dacă se poate, să mai fiu primit o dată, singur; v-aș ruga să-mi îngăduiți să vă fac cîteva fotografii împreună cu familia, cu copiii.”

Nasser zîmbi și-mi spuse: „Vino miine, la patru”.

... În după-amiaza următoare l-am găsit pe Gamal Abdel Nasser în vila Manscete El Bahri din Heliopolis. Se afla în grădina, cu copiii săi. Era într-o duminică. Kaled se juca cu un cîine lup și, deși nu are decît șapte ani, se lupta, nu fără oarecari riscuri, să-i impună cîinelui voința sa. Tatăl privea binevoitor...

Nasser s-a născut acum 39 de ani, la 15 ianuarie 1918, într-un sătuc din Egiptul de Sus, la Bani Morr, lângă Assiut. Tatăl său era funcționar la poșta, un om îmbătrînit de timpuriu în luptă cu greutățile.

Înalt și voinic, ca toți Nubienii, președintele Republicii Egipt povestește cu o voce domoală: „De cînd eram copil, i-am văzut pe felahi luptînd pentru două scopuri precise: să înfrîngă mizeria și să se răzbuie împotriva nedreptăților”... Încă de atunci, la început, fără a fi pe deplin conștient asupra direcțiilor luptei poporului său, Nasser porni să se alătore celor slabi și asupriți; la 14 ani, pe cînd era la Alexandria (la Bani Morr nu existau școli și de aceea familia a trebuit să se mute la oraș), a asistat pentru întîia oară la o ciocnire între demonstranți și poliție. Trei ani mai tîrziu, la Cairo, un tînar student cu numele de Gamal Abdel Nasser se afla în primele rînduri ale mișcării antiengleze.

În vreme ce micuții Kaled și Abdel Amin se joacă în preajma noastră cu surioarele lor, Gamal Abdel Nasser continuă să ne împărtășească, simplu și sugestiv, crîmpeie din viața sa agitată. Își amintește momentul cînd terminase studiile, în 1937, și intrase în școala militară; un an mai tîrziu, după ce ieșise cu tresele de sublocotenent, ceruse și obținuse să fie trimis într-o mică garnizoană din Sudan, la Mankabad. Aici, intrînd imediat în conflict cu ofițerii superiori, care aveau legături strînse cu camarila lui Faruk, elaborează planul pentru răsturnarea regimului politic de atunci. Pe cînd era profesor la Academia Militară egipteană și apoi la școala Statului Major, Gamal Abdel Nasser adună în jurul său pe ofițerii nemulțumiți,

dornici să pună capăt odiosului regim monarhist.

Au trecut ani de atunci; s-a prăbușit șandramaua monarhistă, Faruk a fost detronat, englezii siliți să plece din Egipt, iar Canalul de Suez a redevenit egiptean. Poporul egiptean a rezistat cu eroism mîrșavei agresiuni anglo-franco-israeliene. El s-a bucurat în acele clipe grele de sprijinul moral, politic și economic al statelor iubitoare de pace în frunte cu Uniunea Sovietică. Sînt în curs reforme interne, a fost proclamată noua constituție ca bază a unei orînduirii democratice. Pe baza prevederilor acestei constituții au avut loc alegerile pentru Adunarea Națională — primul parlament al Republicii Egipt. „În prezent — spune președintele Nasser — pășim într-o nouă perioadă a istoriei noastre, ca adevărați stăpîni, care se bucură în întregime de drepturile lor suverane. Nu mai este loc pentru ocupanți și înrobitori, pentru imperialiști fățiși și camuflași. Poporul nostru a tras din trecut învățăminte pe care nu le va uita”. Aceste învățăminte i-au făcut pe egipteni și pe conducătorii lor să vadă cu limpezime caracterul agresiv al pactelor de tipul celui de la Bagdad și al noilor comploturi imperialiste împotriva țărilor arabe, ascunse sub învelișul ade-mentor al „doctrinei Eisenhower”.

La 26 iulie 1956 guvernul egiptean a hotărît naționalizarea Companiei Canalului de Suez. Fotografia redă momentul istoric al înălțării drapelului egiptean, pe clădirea clubului naval din Port-Said, de către președintele Nasser.

Această orientare a politicii actuale a Egiptului stîrnește furia colonialiștilor americani și a partenerilor lor englezi, francezi și israelieni. Toamă de aceea ei încearcă în fel și chip să denatureze sensul politicii duse de Egipt și să-i defăimeze pe conducătorii săi. Biciuind cu ironie amenințările imperialiștilor, președintele Nasser a spus răspicat: „În America sînt numit dictator pentru că nu ascult de ordinele lor. Există mulți dictatori care se supun Departamentului de Stat și aceștia nu sînt numiți dictatori. Dacă aș îndeplini voința lor, americanii probabil că m-ar numi un bun democrat”.

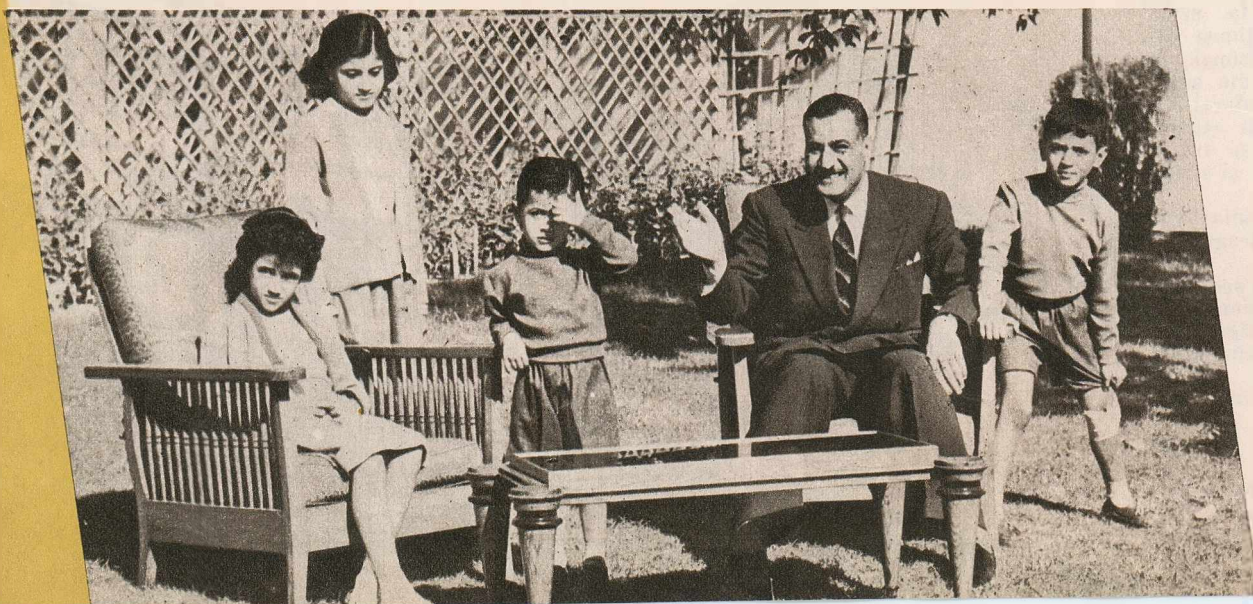
Președintele Egiptului a ripostat cu aceeași vehemență șantajului occidental cu așa-numita „primejdie comunistă” care, pasămite ar amenința Egiptul. „Noi nu am fost niciodată ocupați de ruși sau dominați de ei — spune președintele Nasser. Dar în schimb am fost întotdeauna împotriva colonialismului”. În aceeași privință sînt elocvente precizările lui Gamal Abdel Nasser privind sprijinul prietenesc și dezinteresat acordat Egiptului de către U. R. S. S.: „Am cerut Americii să ne permită să cumpărăm surplusul de grîu. America ne-a refuzat. Atunci Rusia ne-a propus grîu. Europa (occidentală — n.r.) a refuzat să cumpere humbacul nostru. Rusia l-a cumpărat însă. Cînd, în timpul luptei pentru Suez, nu ne-a ajuns petrolul, Rusia ni l-a dat. Poporul nostru este recunoscător Rusiei pentru că ne-a venit în ajutor într-un moment critic”.

Da, poporul egiptean nu mai poate fi amăgit, nu mai poate fi înșelat de propaganda imperialistă. Egiptul își poate apăra independența și suveranitatea de stat, pe temelul unei politici de prietenie și colaborare cu țările iubitoare de pace.

În această privință, cuvintele tînarului om de stat egiptean reflectă hotărîrea nestrămutată a poporului său.

Cu aceste impresii am părăsit vila prezidențială, purtînd cu mine și cîteva imagini din viața particulară a familiei Nasser.

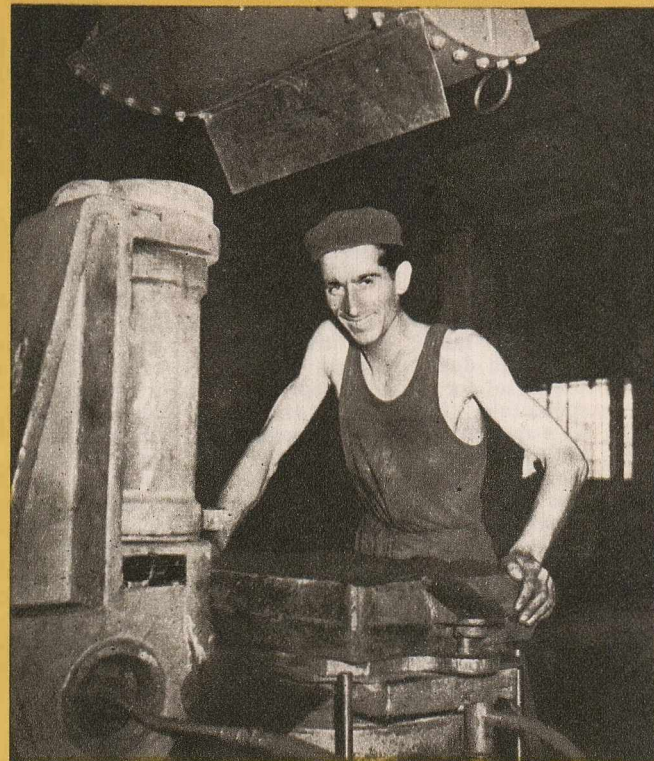
Președintele Nasser cu copiii săi, în grădina vilei prezidențiale din Heliopolis.

Să nu credeți că aceste roți sînt destinate unor avioane! Pe ele se vor sprîjli, peste cîteva ore, încă o serie de noi combine romînești.

Mii de pîse au fost turnate de tinerii din brigada „Filimon Sirbu”. Iată și pe unul dintre cei mai activi: brigadierul Tudor Ion. →

1000 DE COMBINE

— reportaj —

de F. URSEANU

Fotografii de A. LOVINESCU

La fiecare 65 de minute o nouă combină părăsește poarta uzinei. Unde? În care țară străină cu veche tradiție industrială se întîmplă acest lucru? În nici o țară străină. ci chiar la noi, într-o uzină din România — țara sortită pe vremuri de burghezie să rămînă veșnic „eminamente agricolă”. Iar performanța nu trebuie să vă surprindă: e un rezultat al politicii de industrializare socialistă a țării și de mecanizare a agriculturii, dusă de partid.

Primele 700

Inima Capitalei pulsează nu numai în centru, ci chiar și dincolo de linia de centură — acolo unde locul caselor obișnuite, al bulevardelor și al scuarurilor îl iau uzinele, fabricile și marile întreprinderi. Aici, în brîul acesta uriaș al industriei de la marginea Bucureștiului, s-a născut prima combină romînească. Au făurit-o meșterii uzinelor „Semănătoarea” și tot ei au botezat-o „C 1”.

... Hotărîrea s-a luat acum cîteva luni. Muncitorii se adunaseră într-un miting, să asculte cuvîntul directorului: „În trimestrul doi al anului 1957 va trebui să livrăm agriculturii 700 combine de cereale, pentru a asigura recoltarea în bune condițiuni.” Așa le-a vorbit tovarășul Ilie Dorobanțu. Pînă la 30 iunie trebuiau terminate aceste combine. O treabă foarte serioasă. Nu era vorba de 700 de roabe, ci de 700 mașini din cele mai moderne și mai complicate!

Oamenii au pornit la treabă bazați și pe succesul obținut în realizarea, încă de anul trecut, a prototipului, dar și cunoscîndu-și puterile.

... Autorul acestor rînduri n-a întîlnit primele combine romînești în atelierelor uzinei „Semănătoarea”, ci înainte de a fi intrat în uzină, pe ogoare, unde modernele mașini strîngeau bogata recoltă a acestei veri. Constructorii primelor com-

bine expediaseră S. M. T.-urilor și G. A. S.-urilor, încă din luna iunie, sute dintre aceste mașini. Și ele au ajutat din plin la strîngerea recoltei. Astfel a aflat întreaga țară de existența noilor combine; astfel am aflat și noi.

Ceva despre combine...

Este oare important să vă povestim cum se construiește o combină? Ar fi o descriere tehnică poate neinteresantă și neatractivă pentru unii cititori. Nu putem renunța însă să redăm în „două cuvinte” măcar operațiile multiple și simultane pe care le efectuează combina „C 1” de recoltat cereale. Închipuți-vă că sînteți pe o tarla și urmăriți cum combina romînească, remorcată de tractorul universal UTOS 26, trece prin holdele aurii, secerîndu-le; cum grîul este treierat, cernit, despărțit de pleavă; cum pleava și paiele sînt strînse separat, iar boabele triate după calitate în patru saci diferiți. Și totul făcîndu-se automat de către una și aceeași mașină!

Sînt bune combinele romînești? Corespund? Întrebarea poate fi pusă și de omul sceptic, dar și de cel hucuros de succes. Am în față o telegramă adresată uzinelor constructoare. Expeditor: G. A. S. Fundulea: „Sîntem mulțumiți de cele patru combine. Mai livrați-ne cinci”. Uzina nu i-a putut planifica în plus pe tovarășii de la Fundulea decît cu trei mașini.

Pe multe tarlale, cu o singură combină „C 1” se poate recolta pînă la 19.000 kg cereale pe zi,

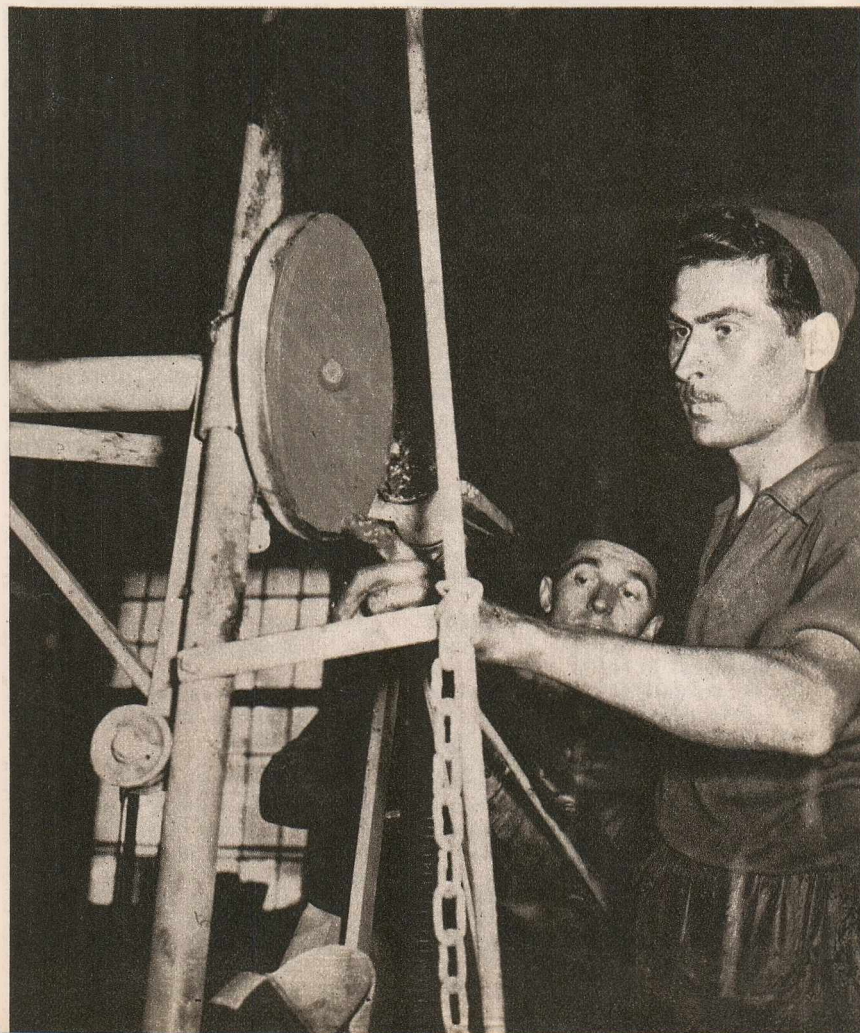
cu toate că norma este numai de 12 tone.

Vești bune au sosit de la Rușețu, de lîngă Galați, de la Ivănești, reg. București, de la Drăgănești-Olt, de la Jigălia din Bărăgan, din Banat, din Oltenia. Lîngă Periș, combinele romînești au trecut cel mai strălucit examen. Au secerat și recoltat perfect grînele culcate la pămînt de ploii și furtuni. „A fost o operație care nu m-am așteptat să se realizeze cu atîta succes. Aparatul de tăiat (hederul) se poate manevra mai bine ca la alte combine, iar batoza mașinii

a funcționat ireproșabil...” Acesta-i certificatul dat de un specialist: agronomul Nic. Vantrup, inginerul șef al G.A.S. N. Bălcescu. În cîteva zile, două combine „C 1”, deși supuse la supraefort, treieraseră aci 86.000 kg orz pe o suprafață de 40 hectare cu păioase culcate de ploaie și năpădite, tot din cauza ploii, de buruieni.

Nu este deci de mirare că comenzile pentru noile combine romînești cresc mereu. Vin telegrafic, telefonic și prin scrisori, din toate colțurile țării.

La secția de subasamblare, Aurel Brătulescu și Gh. Boros verifică operațiile de montare.

... Și ceva despre oameni

În uzină s-a ținut un nou miting. Și de data aceasta a vorbit același director. A raportat: sintem la începutul lui iulie și cele 700 de combine au ajuns pe ogoare. Nu era o problemă care să-i intereseze pe muncitori, pe ingineri și pe tehnicieni, deoarece știau cu toții că din moment ce fuseseră expediate, era normal să ajungă pe tarlale. Pe ei îi interesa însă altceva: corespund combinele construite de ei? Sint bune? Fac treabă? În joc erau doar prestigiul uzinei, prestigiul lor, banii întreprinderii, speranțele... Cereau vești din țară. Li s-au citit scrisori și telegrame de mulțumire, s-a citit lista noilor comenzi și păreri specialiștilor. N-au fost scutiți însă nici de unele reclamații și sezișări primite de uzină.

Răspunsurile la reclamații au fost prompte. Orice piesă defectă trebuie înlocuită! Pentru acest lucru uzina va folosi avionul, mașina sau trenul! La fața locului vor pleca pentru reparații specialiști din fabrică!

... De peste cinci ani, oamenii de aici trimit la țară mașini agricole, cu toate că înainte de primul cincinal nici unul dintre ei nu lucrase nici la cea mai simplă semănătoare. Maistrul principal Gh. Mișuț, de la secția III montaj, are 21 de ani în câmpul muncii, dintre care 14 i-a petrecut în cu totul altă muncă decât cea de azi. Ca și alți lucrători de aici, construia case de bani. Case de bani și safeuri fabricate în România de capitaliști francezi, însă cu material românesc, cu muncă românească. Patronii erau acționarii firmei „Fichet”. Fosta fabrică de case de bani, reprofilată după naționalizare în fabrica de utilaj agricol „Semănătoarea”, a determinat și reprofilarea profesională a multora dintre lucrători. Printre aceștia și Mișuț.

Păstrată pentru posteritate la cabinetul tehnic se ține o piesă interesantă: o modestă semănătoare cu tracțiune animală: un fel de ladă ambulată. Aceasta a fost începutul. Și nu prea îndepărtat. Acum, aceiași oameni construiesc

cele mai moderne mașini agricole: combinele. Lui Mișuț, fostul constructor de case de bani, azi meșter în fabricarea combinelor, îi place să zică: „Noi sintem acum adevărați acționari ai uzinei; și dacă facem mașini bune, știm pentru cine le facem!” Este, în oricare mașină ce pleacă de aci, o manifestare concretă a alianței dintre clasa muncitoare și țărâșimea muncitoare!

Sărbătoare

Aș putea oare să vorbesc despre constructorii primelor combine românești fără să spun ce s-a întâmplat în uzina lor în ziua și în noaptea de 29 iunie? Fiind ultima zi lucrătoare a primului semestru, întreaga uzină s-a scotocit mobilizată. De la director la ultimul funcționar, de la meșter la ucenic, de la contabil la practicantul de birou — toată această lume a uzinei și-a adus contribuția la terminarea, ambalarea și expedierea ultimelor combine. Ziua de 1 iulie nu trebuia să prindă în fabrică nici

una din cele 700 mașini promise unităților agricole. Și așa a fost.

A doua zi, duminică, evenimentul a fost sărbătorit de tinerii turnători din brigada „23 August”, în cap cu Gh. Marin, care au depășit norma cu 91 la sută; de cei din brigada „Filimon Sîrbu” care au fost și mai tari. A făcut chef cu neamurile și prietenii turnătorul Matei Ion, sărbătorind două evenimente: unul al uzinei, unul al familiei sale (în iureșul din ajun, Matei Ion „uitase” că nevasta îi născuse). Petrecere a fost și în casele celor doi brigadieri Petre Călin și Schmidt, de la secția de montare, care în ajun se luaseră la întrecere. Brigăzile lor asamblaseră și montaseră nu mai puțin de 35 de combine.

Muncitorii erau după un mare examen. Reușiseră.

... După două săptămîni, înainte de cinci luni de termen, au realizat cifra de plan prevăzută pentru 31 decembrie 1957: dăduseră și restul de 300 de combine. S-a făcut mia...

Prima mie de combine românești!

Ucenicul...

Alexandru Chiru vrea să scrie o carte. Am fost entuziasmat când mi-a spus și i-am dat și adresa unei edituri din București. Să scrii despre tot ceea ce gîndești tu, despre cei cu care muncești ceas de ceas, exprimîndu-ți păreri tale și numai ale tale, zău, nu este o treabă ușoară. Am să fiu ur cititor entuziast al cărții lui Chiru și sint sigur că mulți o vor îndrăgi!

Dar despre ce vrea să scrie strungarul Chiru, de la uzina „V. Tudose” din Colibași? Cu voia lui, anticipez. Și-i cerfertare dacă oi fi uitat cite ceva.

...Tii, ucenicul acesta teribil m-a cucerit. Nici nu știu cum mi s-a băgat în suflet. Dar s-o iau de la început — și începutul a fost într-o seară. Eram în schimbul de noapte, un schimb mai potolit, cu liniști și umbre prin unghere. În hală, numai strungurile, care bizliau. Acele ceasornicului se molesiseră, mergeau parcă mai încet. Priveam încovoieră dureroasă și uluitor de rapidă a șpanului. Mă gîndeam fără țel, furat de liniște. Deodată, zăresc două umbre. Mă întorc: doi copii stau și mă privesc. Eu tac. Ce poți vorbi cu doi copii?

Ucenicul

Apoi uit de ei. Tîrziu îmi dau seama că nu s-au dus. Iar mă uit. Ei drăcie, e tîrziu și se uită la mine, parcă aș fi o nouă minune a lumii! Zîmbesc. Ce poți vorbi cu niște copii?

Peste două seri, tot așa: mă trezesc cu unul dintre ei lîngă mine.

— Ei? — întreb într-o doară.

— Mi-ar place foarte mult să mă înveți strungăria — îmi zice ucenicul.

Stau și-l privesc. Își dă seama ce vorbește?

— Cîți ani ai?

— Paispe’.

Oare nu minte? — mă gîndesc.

— Și de ce tocmai eu să te învăț?

— Îmi place cum lucrezi mata: repede!

Ei drăcie, uite de la cine primesc un certificat de bună conduită profesională! — îmi zic. Și nici n-aș fi bănuț, în clipa aceea, că pe flăcăul acesta o să-l îndrăgesc într-atît. Am cerut directorului școlii să mi-l repartizeze la practică. Din două în două zile, este acum alături de mine și îmi iscodește fiecare mișcare, cu ochiului mari și frumoși de copil.

Iată-mă profesor! Cine să bănuiască? Cu ce să încep? Ce răspundere apasă pe sărmanul meu cap! Zău, nu este ușor să faci dintr-un țînc, un om adevărat, un strungar de prima mînă.

— O să răspunzi de curățenie! — îi zic.

Mă privește cu nedumerire.

— Vei curăța mașinile, vei mătura șpanul...

O, ce deziluzie! Fierbe ucenicul meu de ciudă. E și puțin supărat, dar ce să-i faci! După părerea mea, un bun strungar trebuie să știe în primul rînd să îngrijească o mașină.

...Au trecut treisăptămîni, mi se pare. Căpreți, ucenicul, își face munca sîrguincios. Azi l-am luat lîngă mine, la strung, și am început să-i explic fiecare ope-

rație. Îl pun să repete. Are mișcări iuți și asta mă încîntă. Un strungar cu mișcări domoale nu face două parale: pierde o groază de timp și dăunează productivității. Trebuie să fii exact și rapid, iar Căpreți a înțeles acest lucru.

Repetăm zi de zi operații de strunjire. Mișcările îi sint din ce în ce mai sigure. Totdeauna, cînd termină, puștiul se uită la mine cu înțeles. „Vezi, nene, că nu numai mata te pricepi?” — îmi spun ochii lui. Noroc că tace și nu se obrăzniceste! Drace! Băiatul ăsta m-a uluit!

... Înțeleg din ce în ce mai bine că-l iubesc pentru tenacitatea și îndrăzneala lui. E un copil încă și perseverența i se manifestă printr-o încăpăținare copilărească.

M-au chemat să asist la examenul lui de sfîrșit de an. Îmi era oleacă teamă să nu greșesc. Nu de alta, dar prea l-am lăudat prietenilor. Strungul „Niles” e un colos pe lîngă el. Mă uit cum pune piesa pentru o axă secun-

dară și dezlănțuie „Niles”-ul. Cuțitul tip Kolesov mușcă furios metalul. Toți rămîn trăsniți de avansul imprimat. Aș vrea să-l opresc, să nu-mi facă vreo boacăna. Mă apropii, dar îi văd fața liniștită. Apoi, mișcările rezezi și sigure. Fie ce-o fi — doar e examen și în asemenea clipe trebuie să ai îndrăzneală!... Mai tîrziu aflu că întreaga comisie i-a dat nota 5.

Sintem de citeva luni prieteni și a început să-mi scoată peri albi. Cînd se încăpățînează, plînge de ciudă. Deunăzi, mi-a cerut să ascută un cuțit Bikov-Borkevici.

— Încă nu știi, lasă-l, că o să-l strici.

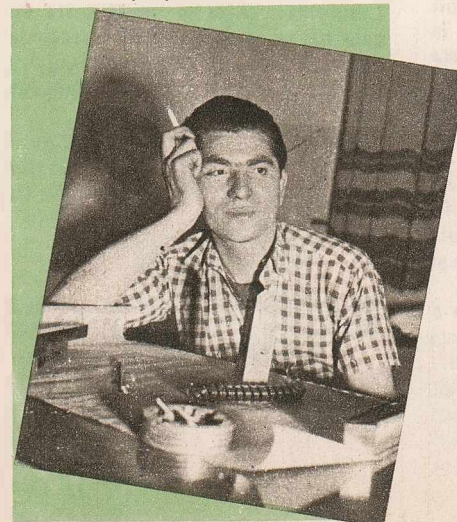
— Cum? Numai dumneata te pricepi parcă?

L-am lăsat. Trăgeam cu coada ochiului, să-l văd cum se căznește. Minute în șir piatra polizorului e supusă la chinuri groaznice. De trei ori a venit să-mi arate isprava și de tot atîtea ori i-am spus că nu e bine. A pătra oară, a trebuit să recunosc că a lucrat cu exactitate. M-a privit triumfător și mi-a spus rîzînd:

— Vezi!

... Am zăbovit cu treburile prin întreprindere și am venit mai tîrziu la lucru. Ce-mi văd ochii? În jurul unui „Ranghet” stau buluc o droaie de ucenici și se uită curioși. Mă apropii. Ucenicul meu, Căpreți, finisează o axă și dă explicații. Băieții îl ascultă cu interes. Plec să nu-i tulbur. „Uite, domnule, țică a ajuns de acum și profesor” — îmi zic. Mă simt mîndru și fericit...

...și profesorul

LA G. A. C. OLTINA, din regiunea Constanța. Înainte de a porni la munca cimpului colectivității își așează virșele și năvoadele în Dunăre. Noaptea ele sînt scoase pline cu pești. Astfel colectivității obțin importante venituri suplimentare.

Fotografie de Gh. CIOROBEA

↑ **DELEGAȚIA PARLAMENTARĂ A UNIUNII BIRMANE**, care a fost oaspetele țării noastre, a vizitat — printre altele — și Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” din București.

Foto AGERPRESS

↓ **UN NOU AȘEZĂMÎNT SPITALICESC** în Capitală: Institutul de Fiziologie, menit să aducă o contribuție considerabilă la prevenirea, combaterea și tratamentul tuberculozelor. Cele 8 etaje ale modernei construcții vor adăposti 400 paturi.

Foto AGERPRESS

↑ **PARADA MODEI 1957** a avut loc zilele acestea la Ștrandul Lido din Capitală. Modelele prezentate, noi, originale, elegante, variate, au adus un succes deplin acestei manifestări.

Foto AGERPRESS

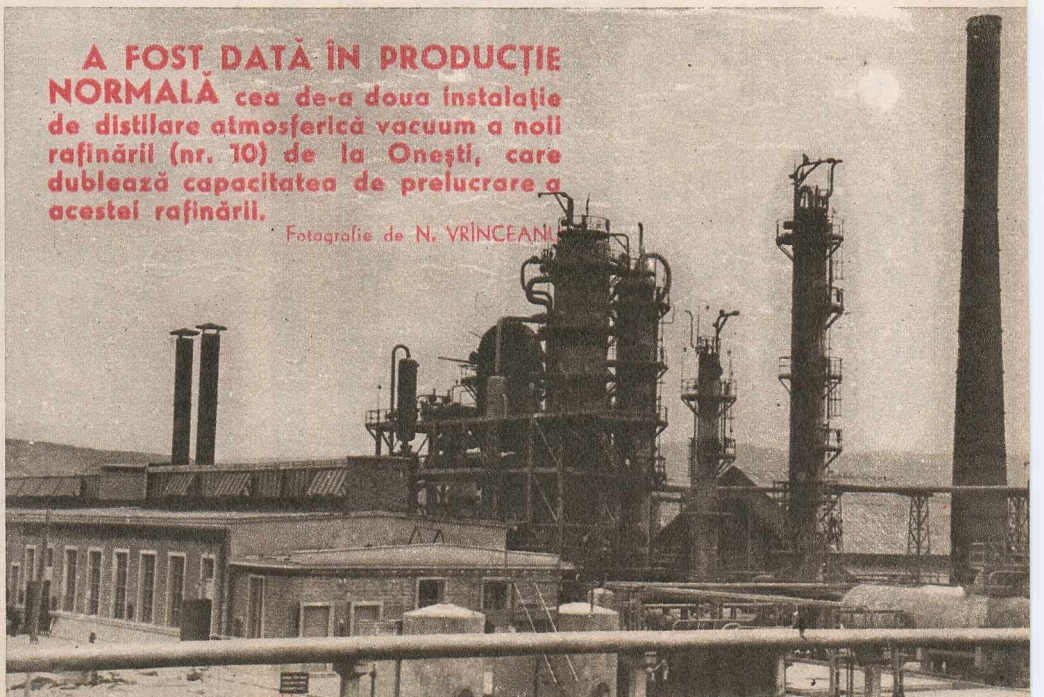
↓ **DUMINICA TRECUTĂ** a avut loc pe muntele Găina tradiționalul „Tîrg de fete”. În ciuda timpului nefavorabil, mii de țărani muncitori din împrejurimi și din alte regiuni au petrecut o zi minunată, au ris, s-au veselit și, firește, au schimbat produse agricole și ale industriei lor casnice.

Fotografie de S. STEINER

A FOST DATĂ ÎN PRODUCȚIE NORMALĂ cea de-a doua instalație de distilare atmosferică vacuum a noii rafinării (nr. 10) de la Onești, care dublează capacitatea de prelucrare a acestei rafinării.

Fotografie de N. VRÎNCEANU

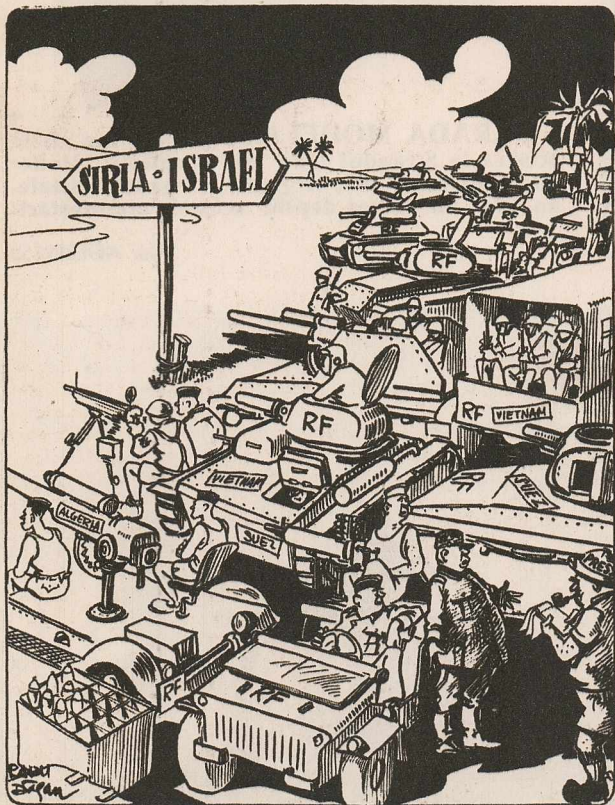
PREMIUL I a obținut echipa de dansuri a ansamblului C. F. R.-Giulești la marele concurs internațional muzical care a avut loc recent în Anglia. În fotografie (sus): un grup de dansatori surprinși în timpul unei repetiții de reporterii postului de televiziune B. B. C. Jos: Constantin Costea executând un dans îndrăcit (în prim-plan, două dansatoare franceze).

CARICATURA SĂPTĂMÎNII

CÎND SENA SE VARSĂ ÎN IORDAN...

La granița dintre Israel și Siria se semnalează importante concentrări de trupe franceze.

COMANDANTUL FRANCEZ:

— Ce căutăm aici? E simplu... Ne petrecem și noi... vilegiatura!

Desen de Radu DRĂGAN

O GREVĂ declarată pe neașteptate de zarzavagii din Londra a întrerupt pentru 48 de ore întreaga aprovizionare a orașului, cu fructe și zarzavat. Pentru că patronii au refuzat să le satisfacă cererile, zarzavagii au hotărât să-i saboteze.

În fotografie: patroana unei zarzavagerii din Lancaster Gate silită să-și transporte singură produsele achiziționate.

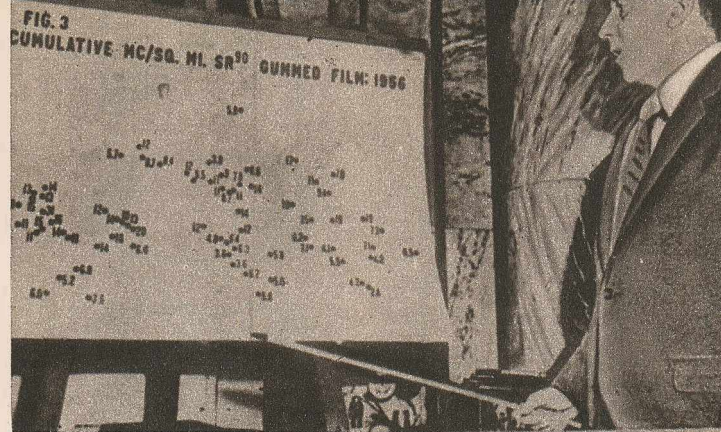
LA 22 IULIE a avut loc la Cairo deschiderea primei sesiuni a Adunării Naționale a Republicii Egipt. La recente alegeri parlamentare, au luat parte pentru întâia oară și femeile egiptene. În fotografie: femeile egiptene la vot.

STRONȚIU 90 — substanța radioactivă emanată de exploziile armelor termo-nucleare — amenință viața pe teritoriile imense. Împotriva exploziilor se ridică și în S.U.A. mii de oameni de știință.

În fotografie: președintele comisiei pentru energia atomică din New-York, Merril Eisenbud, demonstrează pe hartă gradul de acumulare a stronțului 90 în diferite puncte ale globului. →

VIZITA ÎN U. R. S. S. a regelui Afganistanului, Muhammed Zahir Şah, a prilejuit o reafirmare a dorinței conducătorilor celor două țări de a contribui și pe mai departe la stringerea relațiilor sovieto-afgane.

În fotografie: regele Afganistanului (în dreapta) și K. E. Vorosilov, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U. R. S. S., trec în revistă compania de onoare aliniată pe aerodromul Vnukovo din Moscova.

O EXPLOZIE CATASTROFALĂ a aruncat în aer depozitul de explozibile și rezervoarele de petrol ale portului Pireu din Grecia. Au fost distruse mari cantități de material militar și 9.000 bidioane de petrol. Pagubele sînt evaluate la 1.500.000 dolari.

Fotografia, transmisă de agenția „Keystone”, redă aspectul vămiei Perama după explozie.

fotocronica
FLACĂRII

INSCRIPTIE LA O FOTOGRAFIE

de Corneliu LEU

MÜNCHEN 1957?

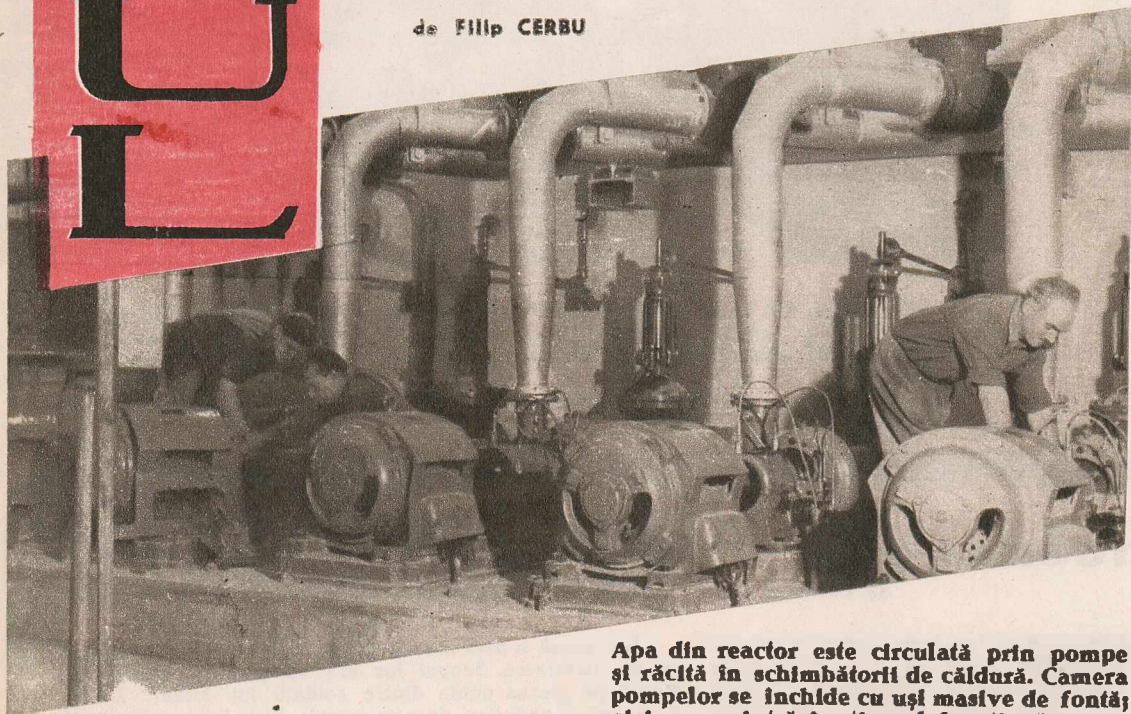
Am acasă o pereche de jambiere. Scurte, verzi-cenușii, cu trei cătarame. Scopul lor era să aranjeze pantalonul bufant pe glezna unuia dintre soldații lui Hitler. Le-am găsit într-o pădure de prin părțile Birladului, acolo unde s-a spart frontul și hitleriștii au luat-o la goană în hainele lor scurte care le lăsau la vedere tururile pantalonilor.

Drept să spun, nu știu de ce mi-am amintit de ele privind această poză în care premierul englez MacMillan trece în revistă garda de onoare a Bundeswehrului, însoțit de cancelarul de la Bonn, dr. Konrad Adenauer. Știu însă de ce mi-am amintit de un alt lucru: de o poză asemănătoare. O poză în care numai amănuntele diferă. Dar, să vă spun ce înțeleg prin amănunte: ostașii sînt aceiași, ostași germani, cu hainele terminate deasupra poponeței, cu arme scurte, cu priviri care ar putea tot atât de bine să fie și simpatice. Doar căștile lor sînt alt fel. Mai drepte, mai rigide — binecunoscutele căști ale lui Hitler. Cel care-i trece în revistă, același, adică tot primul ministru englez, îmbrăcat în clasicul costum cu haină neagră și pantaloni relași. Doar că în locul bastonului poartă o imensă umbrelă, că în loc de MacMillan îl cheamă Chamberlain, și că în loc să fie secondat de Adenauer e însoțit de Hitler. Încă un amănunt: pe cînd imaginea de față e prinsă de obiectiv la 7 mai 1957, cea despre care îmi aduc acum aminte a impresionat pelicula fotografică la 15 septembrie 1938. Deci, fiind ceva mai veche, istoria a consemnat și urmările ei: în primul rînd Cehoslovacia, care a fost clopîrită; în al doilea rînd Polonia, care a fost invadată; în al treilea rînd uriașul măcel care a fost dezlănțuit în 1939 și a durat cinci ani; iar în al patrulea... Ce s-a mai întimplat în al patrulea rînd?... A, da: am găsit jambierele în stejărișul de lângă Birlad.

LUCITOARE CERHMON

de Filip CERBU

Apa din reactor este circulată prin pompe și răcită în schimbătorii de căldură. Camera pompelor se închide cu uși masive de fontă; aici nu se intră în timpul funcționării, comenzile fiind automate.

În laboratorul de dozimetrie: punerea la pînă pentru controlul radiației

In viața mea grădinarul căruia piersicul îi dă primele roade. Fericim mama la nunta fiicei dinții. Intuim emoția artistului care-și privește opera vieții. Totuși, știm prea puțin despre oameni. N-am văzut un savant declanșând marile energii.

Vom vedea. Reactorul nostru atomic intră în funcțiune. Îl iubesc ca pe un copil de pe strada noastră. Îl cunosc de când era mic. Îl cunosc de când nici nu exista. L-am bănuț în germenii lui anorganici, în niște bulgări de pământ, într-un munte.

Acum cîțiva ani, o dată cu un martie timid, nu într-o rachetă, ci pe un camion doidora de merinde, am întreprins întiul meu voiaj pe meleagurile atomului. Sub roți, drumul de țară se transforma pe neabăgate de seamă într-o neașteptată autostradă modernă. Căluții întorceau capul la auzul clacsonului, de parcă ar fi auzit un nechezat de iapă. Iar în locul

pridvorului, casele țărănești începeau să arate vitrine de magazin, rod al unor transformări recente și neobișnuite.

Peisajul de munte, pădurea crestată pe o zonă îngustă — iată regiunea minelor de material nuclear. Altfel îmi închipuisem intrarea în paradisul zilei de mîine.

La izvoarele uraniului n-am auzit niciodată pe mineri numindu-l. Îl socoteau se vede drept ceva din poveste, de vreme ce întotdeauna îi spuneau în loc, sobru, „material“. Transporturile se succedau... Simple grămezi de bulgări de minereu. Erau, desigur, radioactivi. Și totuși nu radiațiile te înfiorau, ci o stranie emoție...

În loc de somn, noaptea, pe o laviță, într-o căsuță pricijită de muntean, am avut parte de o poveste frumoasă.

....A fost odată... Ca niciodată? Nu! Ca ieri... Pe lângă satele acelea de munte, mașini curioase roiau ca niște albine. Adesea, fîgăduieli înșelătoare făceau să joace acele instrumentelor ici-colo, aidoma urechilor unor copoi încercați, care adulmecă vînatul. Pe

înserat, însă, geologii osteniți și palizi se întorceau pe ulițe. Zăcămintul căutat parcă intrase în... pământ.

Deodată, într-o seară, în plin sat, acele aparatelor se zbată cu desperare, iar beculețele clipiră: uraniu... Izvorul radiațiilor nu putea fi decît în preajmă. Mașina porni un du-te-vino turbat, pînă ce, în mirarea lumii strînsă pe prispe, străinii opriră glonț la o poartă.

Țăranul însă nu știa nimic. Ba azi nici măcar nu adusese ceva pământ, sau barem pietriș pentru casă.

Vecinul nu lămuri nici atît.

— Eu fusei la pădure... Și tu, copile, treci înăuntru. Vezi doar că vorbesc cu cineva.

Piciul nu era însă sperios. Curios, se sui pe zaplaz și din nădragii cirpiți scovase ceva — un licurici parcă.

— Piatra mea v-o fi plăcînd, nene? E lucitoare cum nu se mai știe. De cînd ne dăm drumul de pe costișe, niciodată n-am mai găsit jos, în pirău, așa ceva...

... N-o fi oare dornic băiatul cu piatra cea lucitoare să-i urmărească comorii sale drumul?

Dacă da, să vină după mine. Acum nu multă vreme am plecat s-o găsec...

... Parcă dinadins, șoseaua ne poartă de-a lungul istoriei energetice. O roată de apă, din acelea de udat grădinile, putrezind rezemată de un copac noduros... O locomotivă cu aburi, în goană... Un semet ștîlp de înaltă tensiune... Și doar după aceea, departe, în zare, construcțiile Institutului de Fizică Atomică. Reactorul de 2000 kW și ciclotronul de 12,5 megaelectronvolți.

Clădirea reactorului... O construcție modernă, cu două etaje — mie mi se pare că seamănă ba cu Institutul Agronomic, ba cu o termocentrală...

Poftiți înăuntru.

Ca să vă sugerați sala centrală, nu vă adresați lui Jules Verne, ci oricărui manual cu imagini de centrale electrice. Invelişul reactorului — un cilindru de 5-6 metri înălțime — e singurul lucru deosebit. El se ridică mîndru în mijlocul sălii, asemenea postamentului unei statui. Pereții de cazemată vor închide în beton razele invizibile, dar pătrunzătoare. Soarele făcut de oameni nu va admite niciodată concurența soarelui de afară...

Deasupra reactorului, prevăzut cu o baterie de reflectoare, așteaptă un pod rulant. Cabina macaragistului? Așa ceva nu există! În sala aceasta adesea nu va putea intra nici o ființă omenească.

De la panoul de comandă, aflat în altă încăpere, am „pus în mișcare” reactorul. Dacă maneta pe care am întors-o ar fi fost cuplată cu instalațiile pilei, desigur că acestea ar fi început să salte din reactor, pe tăcute, barele de material absorbant, ca pe niște lingurițe dintr-un pahar de ceai. Simțindu-se liberi, neutronii din nucleele atomilor de uraniu ar fi început să alerge aidoma unor spiriduși, infierbîntînd în scurtă vreme reactorul, ca pe un samovar.

Ca apa și ca focul, atomul este și el un bun servitor, dar un rău stăpîn. De aceea, instalația este făcută cu maximă grijă pentru ocrotirea omului. Uși metalice ca aici n-am văzut decît în subteranele Băncii de Stat... Pe coșul de fabrică ce străjuiește construcția nu va ieși niciodată fum. În schimb, el va asigura o aerisire perfectă. Într-o sală specială — de dozimetrie — se unesc

elor electro-

sute de fire, semnalînd electric prezența, în orice colț al clădirii, a razelor dăunătoare. Așa cum mai povesteam cîndva, o scenă mi-a amintit de filmul „Pulberea argintie”. Dintr-o trusă aparte, însoțitorul meu, amabilul inginer Ionel Purica, îmi oferi un instrument de forma și mărimea unui creion rezervor. Mi-l am prins în piept cu mîndrie, ca pe o insignă: iată-mă și pe mine — cel puțin pentru o clipă — atomist, ocrotit cu un semnalizator special de radiațiile periculoase. Nu s-a aprins însă, ca în film, vreo licărire fluorescentă. „Pulberea argintie” deocamdată lipsește...

Un ritm atomic — iată singura definiție ce se poate da muncii neobosite pe care au depus-o aici zeci de zidari, sudori, montori, electricieni.

Am sosit la Institutul de Fizică Atomică în aceeași zi cu un buletin de știri cehoslovac. Imaginea reactorului care se construiește în țara prietenă, imagine peste care eu am trecut cu privirea în câteva clipe, am surprins-o aici analizată de ochii curioși ai cercetătorilor din zeci și zeci de puncte de vedere...

Cei de la construcția și montaj — cei care au slăpînit nemijlocit țevăria, schelele, clădirea — ca sudorul Dumitru Roșca sau montorul Eugen Oswald, au învățat să imbine viteza și calitatea la marile centrale electrice Ovidiu II, Sîngeorgiu de Pădure, Paroșeni, Doicești. Reînălțarea pe șantierul reactorului experimental a fost pentru dinșii un „intermezzo”, o promisiune de conlucrare la construcțiile altor uzine mari, de astă dată însă nucleare.

Sovietice sînt utilajele care s-au montat aici și, lîngă lucrătorii noștri, care fac ultimele verificări, sovietici sînt tehnicienii. N-au în ei nimic de „specialiști străini”. Îi distingi numai după unele particularități vestimentare.

Totodată, personalul științific nu așteaptă, ci întîmpină intrarea în funcțiune a reactorului. Renumitul nostru savant academicianul Horia Hulubei conduce un colectiv în plin asalt. Inginerul Ionel Purica, despre care aminteam mai sus, a declarat, ca delegat la recentul Congres A.S.I.T., că pregătirea cadrelor tehnice în problemele nucleare a devenit actuală și în țara noastră. Scriind eu însumi despre reactor într-un cotidian, o fată din Focșani s-a grăbit să-mi trimită o depeșă: „Cum să devin atomist?”

E o pornire dreaptă a tineretului, tot pe atît satisfacînd setea lui de nou, cît și folosind țării.

Mai demult, pentru a putea stăpîni fiecare dintre instalațiile care vor intra acum în funcțiune, un grup de tehnicieni și ingineri, mai ales tineri, s-au specializat în Uniunea Sovietică. Ei au lucrat în instalații similare, au vizitat centrala atomo-electrică, iar la Universitatea „Lomonosov” au cunoscut bine utilajul special destinat formării specialiștilor atomiști.

Pe profesorul Tudor Tănăsescu, care mi-a corectat cu bunăvoință notițele de neștiutor în ale atomisticii, l-am întîlnit, acum nu multă vreme... în pagina a IV-a a ziarelor, iscăliind, împreună cu alți colegi ai săi din mai multe țări, un apel împotriva experiențelor cu arma atomică. Semnatarii compuseseră scrisoarea la Moscova — unde toți activează în cadrul Institutului unificat de cercetări nucleare, la giganticul sincrofazon recent pus în funcțiune.

Cu dragoste și talent lucrează la Institutul de Fizică Atomică mulți tovarăși buni. Crescînd tineretul, oameni de știință renumiți dirijează cercetările. Savanților cu tîmple argintii, prestanți, mereu îmbrăcați în costume negre de covercot, li se spune uneori „tovarășe”. Alteori, dintr-o mai veche obișnuință: „domnule”. De fapt, e egal. Omagiile mele, domnilor! Pentru înția oară astăzi, dumneavoastră, oameni de știință din vechea generație, împreună cu toți oamenii muncii, fiind laolaltă tovarăși, sînteți cu adevărat și domni în această țară. Pentru înția oară aveți tot ce doriți, ca să creați. Pentru înția oară mîndria voastră de savant e satisfăcută. Pentru înția oară puteți duce în apus și în răsărit vestea unei științe în plin progres.

Primul nostru reactor nuclear, care intră curînd în funcțiune, nu-i destinat producerii de curent electric. Nici acceleratorul, dispozitiv de accelerare a particulelor, nu va avea o întrebuințare industrială. Menirea lor este de a oferi condițiile necesare cercetărilor nucleare și de a ajuta echipa de fizicieni de aici în formarea de cadre pentru viitoarele centrale atomo-electrice care sînt proiectate. Totodată, reactorul — ca și ciclotronul ale cărui lucrări de instalare avansează rapid — vor fi un izvor însemnat de izotopi radioactivi trebuincioși economiei și științei.

De pe acum, pentru folosirea izotopilor, în țară sînt calificați medici, petroliști, metalurgiști, agronomi.

Știri recente citite și impresii proprii mi se amestecă în minte:

... La șantierele navale din Turnu Severin s-au introdus, pentru verificarea sudurilor, defecto-scoape cu raze „gama”...

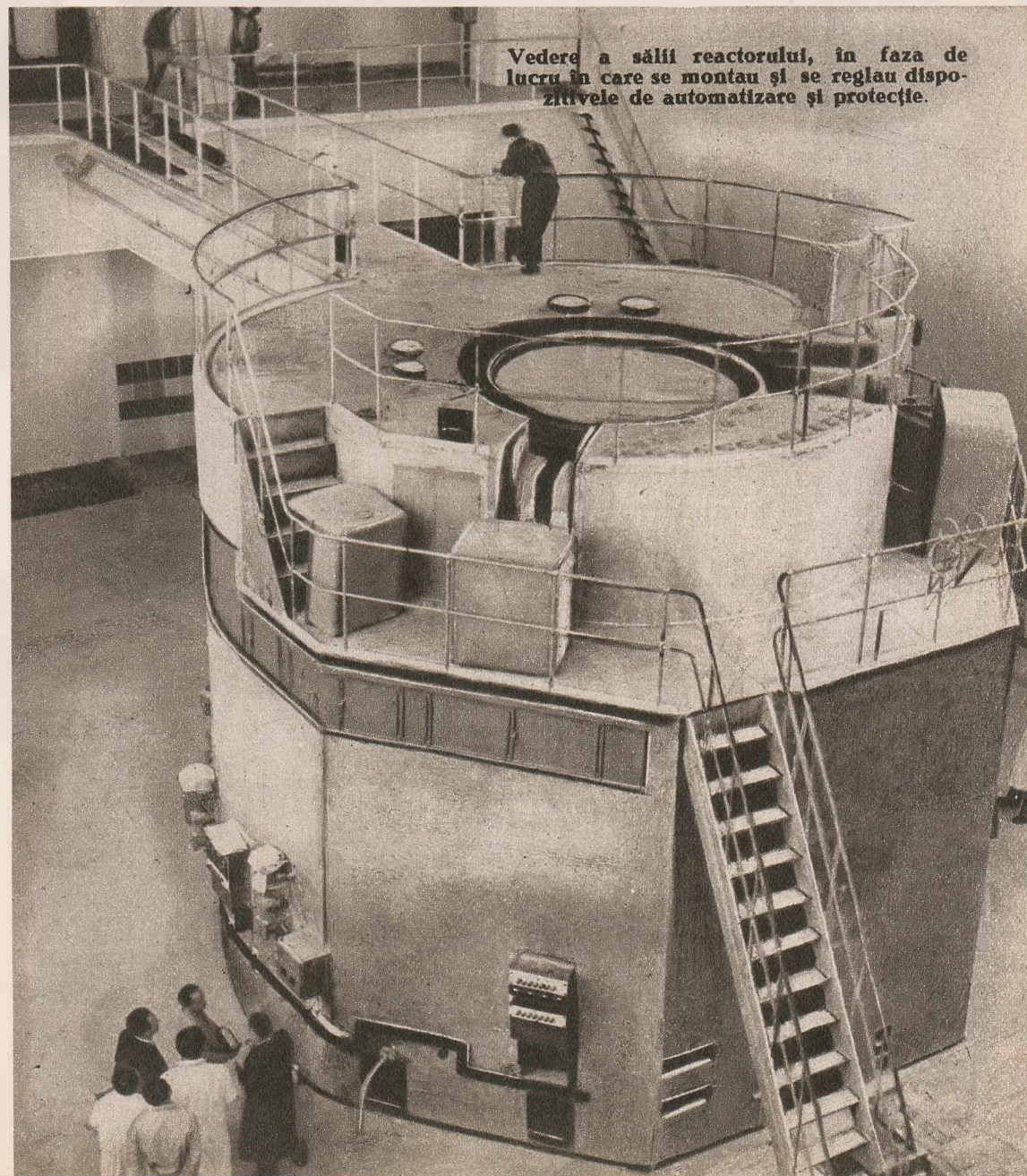
... Într-un mare miting, la București, învățătorii s-au opus continuării experiențelor cu arma atomică organizate de puterile occidentale...

... La Ploești, se determină cu aparatura atomică locul straturilor de țigetei...

... La Institutul Oncologic, pe lîngă care drumul mă poartă noapte de noapte, luminile sînt mereu aprinse. Aici se amenajează sălile pentru tratarea cancerului cu izotopi...

Alb-negru... pace-război... viață-moarte... Totul depinde de noi. Atomul este senzația zilei.

Dar dincolo de miraculos, întrevădem adevăratele sale dimensiuni: la fel ca apa și la fel ca focul, un excelent servitor dar un aprig stăpîn... Să nu-l scăpăm din mîna, oameni buni! Să-l păzim și vom fi fericiți!

Vedere a sălii reactorului, în faza de lucru în care se montau și se reglau dispozitivele de automatizare și protecție.

Trebuie să recunosc că în fața unui subiect ca cel al reportajului de mai jos, autorului îi e necesară oarecare stăpânire de sine pentru a nu se lăsa furat de senzaționalul spectaculos al datelor. O simplă încercare de enunțare a acestuia poate fi concludentă: „O artistă dramatică emerită părăsește scena pentru manej”; sau, mai de efect: „Interpreta suavei Luisa a lui Schiller îmblânzește lei”. Oricum am formula-o, realitatea aceasta are o nuanță de extravaganta care stârnete curiozitate, dacă nu chiar intrigă. Pentru că e puțin obișnuit ca o femeie să se dedice îmblinzirii fiarelor junglei și e mai neobișnuit să ajungă aici, renunțând la

o carieră artistică ce-i oferise, printre alte confirmări ale talentului ei, și cea a titlului de artistă emerită. Și, totuși, Dina Mihalcea nu s-a speriat în fața convențiilor și a făcut ambele gesturi cu o dezinvoltură și o pasiune în care e inutil să cauți vreo intenție de originalitate ostentativă. De ce le-a făcut, totuși? Întrebarea i-am pus-o și noi și vom încerca să vă relatăm răspunsul dat. Mai înainte, însă, câteva alte amănunte, de loc gratuite, precum veți putea constata.

...Am văzut-o pe Dina Mihalcea repetându-și numărul cu cei cinci lei ai săi, deci într-o postură care excludea și minimul de poză pretins de spectacol. Fiarele năvălesc în cușca mane-

Îmblinzitoarea

Scurt Intermezzo liric...

Fotografii de A. MIHAILOPOI

„Te-ai făcut de rușine, ditamai leoaică!...”

jului, îngrozite, furioase, și o femeie blondă, îmbrăcată în costumul negru al unui paj de epocă, le întâmpină cu un calm și o liniște surprinzătoare. Biciul pe care-l are în mîni e aruncat într-un colț și iată-o complet dezarmată în fața leilor. Cîteva vorbe ale ei, cîteva porunci scurte, dar fără nimic tăios în ele, și ca prin farmec animalele se potolesc și-și ocupă, ascultătoare, locurile pe scăunelele lor. De obicei, o dresură de animale îți trezește parcă și un simțămînt de compasiune față de puternicele animale a căror voință e frîntă de cea a omului. E ciudat, dar cînd o vezi pe Dina Mihalcea repetînd cu leii ei (și nu în spectacol, unde trebuie menținută „distanța” dintre dresor și fiare), nu ai senzația unui supliciu la care ar fi supuse animalele. Star, leul preferat, se gudură pe lingă picioarele ei, se sperie cînd ea ridică vocea și îl amenință cu degetul și, într-un moment de efuziune sentimentală, sare în două picioare și începe să o lingă pe gît și obraz. E cel mai inteligent și vioi dintre fiare. „l'enfant terrible”, cum îi spune îmblinzitoarea, puțin obraznic și răsfățat, dar e „artistul” cel mai dotat. Barbara, leoaică cu o personalitate nedezmințită, spirituală și chiulangioaică, e de obicei pusă pe farse și știe perfect cînd e certată serios și cînd în glumă. În acest al doilea caz, pleacă sfioasă capul, se prefacă că ascultă de poruncă, dar face tot ce vrea ea și numai șuierul amenințător al biciului — suprem argument — o convinge

că gluma s-a sfârșit. Bela e cuminte și disciplinată ca o școlăriță premiantă, Ada e mai sperioasă și mai sensibilă, dar în preajma îmblinzitoarei se calmează și ea, ba chiar și sălbaticul Iaz, pe care, luni de zile după ce frații săi se produceau în public, nimeni nu-l putea convinge să iasă din cușcă. Nu mi-aș fi putut imagina nicicând că poți asista la o scenă de duioșie între dresor și leii îmblinziți de el. Ei, bine, am văzut-o! Dina Mihalcea, în manej, e perfect stăpână pe ea și domină fiarele cu acest desăvârșit calm, cu această forță lăuntrică. E una din condițiile dresurii: siguranța de sine. În momentul când ți-ai arătat frica, animalele simt și atunci nu le mai poți stăpîni. Dar

de lei

Dina Mihalcea își iubește fiarele, se ocupă de ele cu o nesfârșită răbdare și grijă, și animalele simt și acest lucru. De aceea i se supun. E comic, dar nu lipsit de oarecare notă de lirism, să vezi o femeie mică și blondă spunînd unui leu uriaș, cu un ton de reproș: „Te-ai făcut de rușine, ditamai leul!” iar leul întorcîndu-se pe scănel, rușinat parcă, cu coada între picioare!

...Sînt meserii pe care le poți face cu mai multă sau mai puțină pasiune. Îmblinzirea fiarelor junglei nu admite jumătăți de măsură; ea cere dăruire totală, pînă la riscul vieții. Dina Mihalcea a știut acest lucru și totuși nu s-a oprit din drum. E nevoie pentru această artă — pentru că, fără îndoială, dresura e o artă — de o fire curajoasă și îndrăzneată. Dina Mihalcea a fost campioană la sărituri și sportul acesta îți solicită și îți căleşte curajul. E nevoie de dragoste și înțelegere pentru animale, și în această privință artista a ajuns proverbială: în toate turneele pe care le face, ea duce cu ea — ca într-o arcă a lui Noe amenajată ad-hoc — menajeria proprie: roibul Roly, cotoiul birman Prinț, cîinele lup Falnic și moștenitorii

Leii Dinei Mihalcea sînt politicoși. Nu vă uitați că unul i-a înșăfat cu totul mina. Avea doar intenția să i-o sărute...

Cînd rostește Dina Mihalcea un cuvînt, nu se mai aude nici răget de leu!

lui, zece pui de găină pe care îi deprinde cu prezența amabilă a pisicii (aceștia 11 din urmă avînd și permisiunea de a asista uneori, în cabină, la machierea îmblinzitoarei). Se pare însă, că pasiunea Dinei Mihalcea pentru dresura cailor e veche, ea călărînd și ocupîndu-se de cai încă din copilărie.

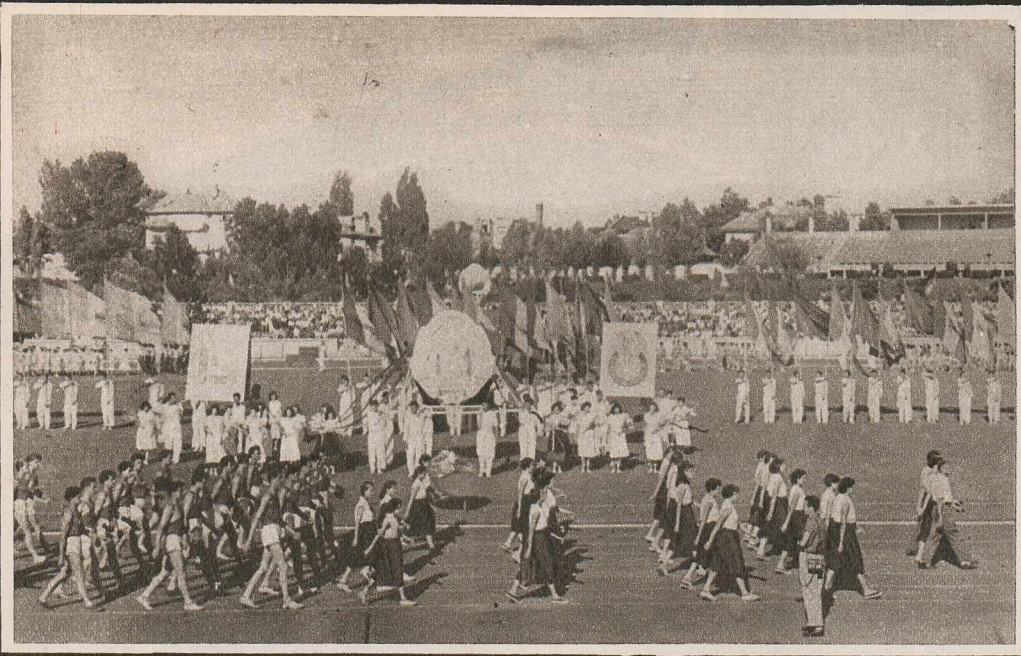
E nevoie în arta dresurii de răbdare, de o imensă și neobosită răbdare și, îmblinzitoarea a dat dovadă și de această rară și prețioasă însușire omenească.

La început, cînd au sosit din Leipzig, puii de leu aveau doar cîteva luni și erau sălbatici, aspri, neînvățați cu omul. Sub ochiul atent al lui Malek, dresorul ceh aflat atunci la noi în țară, Dina Mihalcea a început să îi hrănească (10 kg carne zilnic de fiecare, iar o dată pe săptămînă, zi de regim: 2 kg de lapte și ...2 ouă), pentru ca ei să se deprindă cu vocea, cu mirosul ei. Apoi a început să intre în cușcă împreună cu îmblinzitorul. Dresura se făcea noaptea, ca nu cumva prezența altor oameni să irite animalele, să le sperie. Oare nu e nevoie de o răbdare nesfârșită, pentru ca să înveți o fiară din junglă să facă docil sluj pe o liră de metal sau să treacă printr-un cerc de foc, să-i crezi reflexe condiționate, să o înveți să se supună voinței tale, poruncii tale? Și Dina Mihalcea a trebuit, pe deasupra, să mai „îmblînzească” și... îmblinzitorul, pentru că la început, datorită acelei cunoscute solidarități a circarilor, Malek nu se arătase prea încîntat să împărtășească tainele meseriei unei profane, unei actrițe

dramatice. Se pare că emoția proaspetei îmblinzitoare a fost supremă cînd, după vreo trei luni de lucru, Malek a lăsat-o singură cu leii în cușcă, pentru a face dresura, iar apoi i-a spus, cu tonul lui rezervat și sobru: „Ai să fii o dompteriță”.

...Treii luni împreună cu profesorul, apoi, de aproape doi ani, singură, căutînd să-și îmbogățească mereu numerele și să le îmbogățească. Turnee pline de succes prin țară (în Sibiu, orașul în care actrița a jucat ani de zile pe scena Teatrului de Stat local, trei săptămîni cît a stat cirul s-au dat spectacolele cu casa închisă, iar în jurul circului stăteau zecile de căruțe ale țărănilor din împrejurimi veniți ca în pelerinaj să o vadă); turnee de mare succes și în străinătate, în R. P. Bulgaria. Regretă oare Dina Mihalcea vremea cînd, în loc de a-și băga brațul și capul în gura unui leu și a-l birui doar cu o vorbă, o interpreta pe gingașa Luisa din „Intrigă și iubire”, ori pe Mașa din „Trei surori”? Se pare că nu, deși unele mici momente de nostalgie ar fi cît se poate de omenești. Dar Dina Mihalcea își iubește acum cu pasiune noua artă. Mai e nevoie să reproducem răspunsul care ni l-a dat, atunci cînd a fost întrebată de ce s-a făcut îmblinzitoare? Credem că ați înțeles și singuri. Deși am adăuga poate, cu incuviințarea dresoarei: s-ar putea să fi fost, pe lângă toate celelalte, și un moment de năstrușnică inspirație a unui artist cu fantezie...

Sanda FAUR

1.300 DE FINALIȘTI! Atât au reunit ultimele întreceri din cadrul Spartachiadei de Vară. Finalele, care au avut loc în Capitală, pe Stadionul Tineretului și pe Stadionul Dinamo, au atras 15.000 spectatori.

CÎȘTIGĂTORII CELOR 620 km! Canoștii de la C.S.A. I au parcurs cele 13 etape ale campionatului republican de mare fond pe Dunăre, în Impresionantul timp de 41 ore 15 minute și 20 de secunde

O ÎNFRÎNGERE CARE VALOREAZĂ CÎT O VICTORIE! Handbaliștii români s-au întâlnit duminică cu echipa Germaniei occidentale, campioană mondială. Scorul final a fost 18-15 (8-9) pentru oaspeți, dar victoria morală aparține echipei române, care a condus timp de 50 de minute, din cele 60 ale meciului.

„PENTRU PACE ȘI PRIETENIE”. Acesta a fost primul salut cu care au fost întâmpinați sportivii români la sosirea lor în gara Kiev, din Moscova. Căldurosului „bun venit” le-a răspuns canotera Stela Stanciu, care i-a asigurat pe tinerii cetățeni ai Moscovei că sportivii români vor face tot ce este posibil pentru ca jocurile să se transforme într-o adevărată manifestație de prietenie.

Telefoto AGERPRESS

Recent marea sală de sport din Zürich a fost martora unui valoros record mondial. Ciclistul francez Roger Rivière este noul recordman mondial cu timpul de 6:03,4 min. la 5 km cu start de pe loc.

Photopress Zürich

UN GLAS AUTENTIC

Iulian Vesper

Iulian Vesper — e menită totuși să ocupe un loc de seamă în epica noastră dezvoltătoare a vieții din trecut a satului românesc.

Fără a aduce, în paginile ei, desfășurarea amplă a unor complicate acțiuni sau prezența unor eroi cu mișcări și atitudini de prim-plan, „Glasul” — cartea de curînd apărută a lui Iulian Vesper — e menită totuși să ocupe un loc de seamă în epica noastră dezvoltătoare a vieții din trecut a satului românesc.

Firul narativ al cărții e constituit din mărturisirea propriei ei vieți, de către o țărăncă din preajma Rădăușului; începută cu câteva întâmplări din copilăria și adolescența povestitoare, narațiunea, oprită în anii premergători celui de-al doilea război mondial, cuprinde viața eroinei aflate în pragul bătrâneții. Deși întâmplările relatate nu părăsesc niciodată albia vieții Aspaziei Ciobanu — acesta e numele eroinei — și cum aceste întâmplări se datoresc numai confesiunii acestei țărănce bucovinene, a cărei existență e formată din „multe necazuri, puține mîngieri”, „Glasul” sparge cadrul particular al unei autobiografii și se ridică la valoarea unei monografii artistice a satului din vechiul regim. Prin glasul Aspaziei vorbește o bună parte din realitatea țărănimii noastre tridătoare, condamnată în trecut să trăiască fără perspective, pe îngustul ei petic de pămînt. E aici principalul merit al scriitorului; spovedania Aspaziei, făcută pe un ton firesc și convingător, ne readuce în fața ochilor imaginea vieții atîtor muncitori ai pămîntului, irosite în trudă istovitoare, departe de binefacerile civilizației secolului în care trăiau. Secerată de boli, familia Aspaziei Ciobanu își împuținează

simțitor rîndurile de-a lungul anilor; dar nu numai calamitatea bolilor își aruncă zăbranicul îndoliat asupra vieții eroinei povestirii. Răul o pîndește din toate părțile; doi dintre fiii ei, ridicați împotriva fărădelegilor statului burghez, sînt hărțuiți tot timpul de organele polițienești. Unul dintre ei, Gheorghită, e chiar ucis. Nenumărate sînt întâmplările care fac să sîngereze inima acestei cîstite și harnice țărănce. În fața atîtor tragice evenimente, glasul Aspaziei își mărturișește durerea într-o impresionantă concentrare de cuvinte.

Făcînd-o pe Aspazia să se exprime lapidar, autorul a realizat un ritm al povestirii identificat deplin cu starea sufletească a naratoarei. Economia mijloacelor verbale, ce caracterizează cartea de la primele rînduri, îi conferă o deosebită capacitate de sugestivitate și emoție. Confesiunea și plînsul Aspaziei nu au nimic melodramatic, ci totul se menține la nivelul unui tragism de o reală valoare artistică. Aspazia Ciobanu e conturată viu numai din spusele și acțiunile ei; sună foarte firesc tonul cîteodată nain și mirat al povestitoare, provenit din neînțelegerea cauzelor rîului ce-i asaltează viața; după cum tot așa de organic se aude și durerea din glasul ei sau încrederea într-un viitor al dreptății, exprimată de ea la capătul unei atît de încercate vieți. Spune Aspazia spre finalul povestirii: „Planuri și nădejdi, toate aveau să se împlinescă. Nu s-au trudit oare destul feciorii mei și nu și-au vărsat singele pentru ele?... Toate aveau a se împlini la o vreme”.

Îndrăznim a spune, la sfîrșitul acestei scurte însemnări, că reușita recentei cărți a lui Iulian Vesper îl obligă pe autor la o prezență mai activă în frontul nostru literar.

Trăian STOICA

Iulian Vesper: „Glasul” — E.S.P.L.A. 1957.

În volumul de debut „Inima omului”, apărut la sfîrșitul anului 1955, versul Violetei Zamfirescu se remarcă îndeosebi prin notația sa de un lirism direct, nemijlocit. În cele mai realizate poezii din acest volum, atrăgătoare prin sinceritatea și delicatetea sentimentului, se simțea vibrînd sufletul poetei părtașe la frămîntările vieții contemporane. În noul său volum, „Iarba dragostei”, este amplificată această latură a creației sale, volumul oferînd imaginea mai conturată a unui poet ce a înaintat în căutarea timbrului său personal.

Violeta Zamfirescu face parte din familia scriitorilor prin excelență lirici. Deși poezia ei caldă și plină de feminitate e apropiată într-o oarecare măsură de suavitatea și gingășia versului înaintașelor, Elena Farago, Otilia Cazimir sau Magda Isanos, ea are totuși o tonalitate deosebită. Cîntecul liric al Violetei Zamfirescu folosește de multe ori accente aproape dure, vorbirea aspră, colțuroasă. Poeta se ferește de situațiile care ar putea s-o ducă la descrierea idilică sau de cele care ar trebui să-i smulgă suspinul. Cîntecul ei este limpede, poate uneori monoton, cel mai adesea însă de o vibrație autentică.

Universul poeziilor din „Iarba dragostei”, ca și al celor din „Inima omului”, este strîns legat de lumea satelor din Oltenia. Fiică a acestor meleaguri, ea se întoarce deseori în locurile natale și atunci în poezia ei simțim ecouri ale cîntecului popular, cu o ușoară undă melancolică. Se întîmplă mai ales acest lucru în poeziile unde vorbește de fiica ei, contemplarea jocului copilei oferindu-i imagini ale propriei copilării:

*Azi, înserînd pe sub duzi,
Am dat cu mîngea de-a dura.
Am sărutat mînuța Mariei,
Și mi-am umplut sufletul și*

Violeta Zamfirescu

*gura
De gustul dudelor și al copilăriei!*
Violeta Zamfirescu abordează o poezie sinceră, deschisă, de multe

ori apropiată de confesia intimă, fără a cădea însă în indiscreție. Poeta nu cunoaște șoapta, murmurul abia simțit. Ea își strigă în auzul tuturor durerea, ura sau iubirea, cu patimă. Versurile, pline de vitalitate, irup, spun răspicat, fără nici o reticență, frămîntarea, zbuciumul interior.

Pasiunea pentru tot ce e legat de munca omului, pentru preferențele țării, împrumutată versurilor sale o prospețime viguroasă. Într-o bună parte a poeziilor din acest volum poeta cîntă munca minerilor. Autoarea surprinde îndeosebi aspecte pline de suavitate din munca aspră și eroică a lucrătorilor din adîncul minelor. Și aceasta fără a cădea nici un moment în idilism. Ne referim în special la

poeziile „Mă îndrăgostii de mină”, „Patru cai” și „Dragostea minerului”. Versurile închinete minerilor ridică însă și o altă problemă, a creației autoarei. Violeta Zamfirescu încă nu abordează cu succes poezia epică. Încercarea, reușită numai în parte, în amplul poem „Ion al mare”, din primul său volum, arăta de pe atunci neîndemînarea ei în acest gen de poezie. Și acum, în versurile inspirate din viața minerilor (din care unele sînt de factură

epică) poeta se simte încă stingherită. Aici se observă mai mult ca oriunde căutarea imaginilor, a rimei, ceea ce face ca multe din aceste poezii să emoționeze mai puțin.

În „Iarba dragostei” sînt cîteva poezii în care sentimentul iubirii este cîntat cu o sensibilitate demnă de reținut. Sînt versuri pline de căldură și de lumină, care emoționează profund sufletul cititorului. În aceste poezii versul scriitoarei vibrează la o tensiune artistică deosebită, care, fără îndoială, date fiind posibilitățile poetice ale Violetei Zamfirescu, ne îndrățește speranța că va cuprinde pe viitor întreaga ei lirică.

Constantin ARMAȘU

Violeta Zamfirescu: „Iarba dragostei” — E.S.P.L.A. 1957

DIN FOTOLIUL SPECTATORULUI

COTLETUL DEZLĂNȚUITOR DE DRAME

...Căci oricît de paradoxal ar părea, un cotlet poartă vina: cotletul consumat de Tuluca, bietul om ținut sub papuc dietetic de o nevastă oxigenată și tiranică. De aici, un oțelnic conflict conjugal în familia Nunucă (aliata infractorului cu ulcer în această „orgie” gastronomică), despărțire, lacrimi, complicate sfîșietoare. În continuare: sînt împrumutați trei sugari pentru a ademeni pe soful rătăcitor; încercături cumpilate, restituirea micilor „muşchetari” părinților în drept, împăcare, lacrimi, sărături, plus cuplet optimist și... cortina (nu însă înainte ca soful să afle de viitorul „muşchetar” autentic, pe care i-l va dăruî în curînd Nunuca). Numai că, rezolvată cu

happy-end pe scenă, drama se consumă tragic în sală (reține în grădina „Boema”): bietii spectatori, care și-au plătit cu bună-credință bilețul, sînt constrînși să suporte cu stoicism „Mușchetarii tăii”, această comedioară bulevardieră, scrisă în urmă cu cîteva decenii și adaptată într-un moment de nefericită inspirație de M. Gheorghiu și B. Fălticîeanu. „Adaptat” e, în cazul de față, un fel de a spune, propriu numai celor doi semnatari, care au considerat probabil că pot hoteza astfel „autohtonizarea” numelor (prin diminutive cu iz de mahala), inserarea cîtorva vagi aluzii la actualitate și a unui scurt ecou de sîrbă, introdus pentru a contrabalansa „politic” o mambă. În

rest, le admirăm respectul cu care au păstrat „esența” acestor farse: lipsa de logică, umorul de prost gust, vulgaritățile. Unul dintre adaptatori (B. Fălticîeanu) semnează și regia artistică; și încă o dată prețuim consecvența cu care a păstrat specificul vetustei comedii de bulevard: spectacolul e o colecție de gaguri ieftine, suspense melodramatice, scâlămbăielii penibile, intermezzo-uri coregrafice reușite în sensul negativ al noțiunii. Puțu Șerbu (soful ce se crede înșelat) e pus să aibă la tot pasul accese colerice, să țipe și să gesticuleze la înaltă temperatură; Mihaela Colțaru (de altfel prezentabilă scenic și dovedînd sensibilitate) trebuie să-și frămînte mai tot timpul mîințele, să

poarte o străvezie rochie de interior (din voal galben și cu paiete!) și să leșine din cîinci în cîinci minute; lui Puțu Călinescu i s-a acordat libertate totală în a clămpăni sec din gură, a-și crispa în fel și chip obrazul, a micuna ca pisica. Și așa mai departe. Este aproape dureros să vezi acțiunile de talent, ca Elena Burmaz, Nelî Nic. Ștefănescu, Ioana Matache ș.a., puse în roluri și într-o postură scenică de a dreptul compromișoare. De altfel, întreg spectacolul este de natură să compromită pe realizatorii săi și teatrul care îl girează, Teatrul satiric muzical „C. Tănase”. După stupefacția pe care țî-o trezește acest așa-zis vodevil (la realizarea căruia, am aflat, spre adîncă noastră uimire,

că și-a dat concursul și artistul emerit N. Stroe), îi pui fireasca întrebare: ce a putut determina montarea acestei farse lipsite de orice idee, fără absolut nici o valoare dramatică? Cum de și-au permis realizatorii ei să o travestească și să o strecoare sub formula adaptării? Cui îi trebuie o asemenea pseudo-comedie vulgară? Oare în acest fel vrea teatrul nostru de estradă să educe gustul publicului, să-l deprindă a sezișa umorul autentic și a respinge trivialitățile pe care i le oferea copios revista de odinioară? Nu putem crede, nu vrem să credem acest lucru! Renunțarea eît mai grabnică și definitivă la acești nefericiți „Mușchetari ai tăii” ar fi o dovadă de respect față de public.

Sanda FAUR

O CAMERĂ MICĂ, cu pardoseala de ciment. O masă de bucătărie și un dulap cu sertare. Suficient decor pentru a schingui și ucide în serie cîte trei patrioți pe oră.

De o parte și de alta a părții înguste, pe marginile căreia roțile duble din spate ale autocamionului derapau, se-ntindea, tăcută și pus-tie, cîmpia algeriană. Escorta rămă-sese în urmă. Încărcătura prețioasă era rîvnită de răsculați. Șoferul gîndi ca un erou: „Cum dracu'a căzut tocmai pe mine beleaua de a conduce mașina, cînd în tabără se găsesc încă cinci șoferi?” Și iarăși sergentul de la volan îl înjură în gînd pe aspirantul care, alături de el, nu scotea nici un cuvînt de prisos și nu răspunsese nici chiar la aluzia că s-ar putea să le iasă în cale răsculații.

Pădurea Bainem nu era departe. La marginea ei autocamionul opri. Abia atunci aspirantul ordonă din nou:

— Înainte!

Sergentul făcu ochii mari.

— În pădure?!

— În pădure.

Nu! Asta era prea mult. Să plece singur și apoi să intre în oceanul acela verde de crengi și de frunze, unde după fiecare copac îi poate pîndi o țevă de armă?... Înafară de asta, ofițerul are o mustră de spion, de trădător...

— Înainte! — răsună glasul înfricoșător al aspirantului Maillot.

— Nu mă supun! — strigă atunci bravul sergent.

Dar fu prea tîrziu.

Maillot—căci el era țilharul, spio-nul, trădătorul și comunistul—lovi pe neașteptate șoferul cu o rangă de fier. Apoi duse degetul la gură. Șuieră. Din pădure țîsniră o sută de algerieni sălbatici, țînînd baio-nete în dinți și cîte o pușcă în fiecare mînă...

★

Cam astfel descria în zeci de reportaje și broșuri cu titluri țî-pătoare, presa colonialistă din Al-ger, „cazul Maillot”.

Dar realitatea era cu totul alta. O realitate dură, crudă, oferită la începutul războiului pentru inde-pendență multor tineri algerieni de origine europeană, care au fost chinuți de întrebarea răs-colitoare: „Care este patria mea?” Cumplită întrebare, dar care și-a găsit răspunsul în aderarea, pînă la urmă, la lupta pentru independen-ță a Algeriei.

★

Fiul unui modest funcționar din orașul Alger, secretar al sindicatului unit, tînărul Maillot a fost crescut în idei de libertate și de respect față de independența națională. El a trecut alături de formațiile de partizani. Aspirantul Maillot n-a trădat Franța, cum au încercat colonialiștii să-l pongrească. Dim-potrivă, tradiționalul spirit de dreptate al poporului francez s-a manifestat încă o dată prin atit-u-dinea sa.

★

Ziarele stipendiate de marii col-onialisti, întreaga presă burgheză au speculat acest fapt, cerînd ca Partidul Comunist Algerian să fie scos înafara legii, deoarece aspi-rantul Maillot, care trecuse cu ar-me la patrioții din munți, era com-unist. Și o dată cu aceasta, pe întreg teritoriul algerian începu vînă-toarea după „fugar”. Zi și noapte patrula militare, agenți ai siguran-ței și numeroși detectivi perche-ziționară case, scotociră și cerce-tară cartiere întregi și, în special, zona din jurul pădurii Bainem, fără a reuși să-l descopere adăpostul

Rotativele ziarelor burgheze din Alger zvirliră amenințări la adresa ofițerilor care dirijaseră încărcă-tura de muniții și cerură capul comandanților militari neglijenți.

Cîteva zile după trecerea lui Maillot în rîndul luptătorilor alger-ieni pentru libertate, la redacțiile sus-pomenitelor ziare sosi prin poștă cîte un plic misterios. Înăuntru se afla un comunicat al „Organizației militare clandestine a comunistilor, naționaliștilor și progresiștilor musulmani și euro-peni”, cu următorul conținut:

„Miercuri 4 aprilie, ziua ani-versării insurecției Kabila din 1871, un detașament armat a capturat în plină zi, în Alger, un camion militar încărcat cu arme și muniții. Bilanțul opera-țiunii: 132 mitraliere Sten, 400 cartușe, 140 puști și pistoale.

A fost capturat și armamentul american al escortei, care se compu-nea din: 6 mitraliere Thompson, 2 puști și sute de muniții. Ofițerul comandant al escortei, un algerian de origină europeană, a trecut de partea forțelor rezistenței. Trăiască luptătorii pentru eliberarea patriei! Trăiască unificarea forțelor armate ale rezistenței! Jos imperialismul!”

Furia colonialiștilor nu mai cunosc margini. Guvernul dădu un comunicat prin care hotărî să fie de urgență anchetat cazul aspirantului Maillot, care, deși avea o cunoscută activitate comu-nistă, fusese totuși însărcinat cu transportul armelor. Toți cei răs-punzători urmau să fie deferiți tribunalului militar.

... Și iarăși se porniră perchezi-țiile în regiunea Algerului, de data aceasta cu întreită intensitate, arestîndu-se 30 de militanți comu-niști și simpatizanți.

Între timp, cu părul și sprîncenele vopsite, Maillot se strecura prin deseze cordoane de control. El a fost semnalat la apus, la răsărit și la sud de Alger. Activ și greu de prins, fostul aspirant lansă mani-feste, apeluri și comunicate ale Frontului Național de Eliberare, care pătrundeau pînă în inima capitalei algeriene.

★

Aprilie... Mai...

Se părea că jurnalele își potoliseră campania... Nimeni nu mai scrisese un rînd despre Maillot, cînd iarăși numele lui apăru, cu litere mari, în coloanele primelor pagini. Se afirma că fusese recunoscut cadavrul aspirantului, între cadavrele a patru musulmani împușcați în urma unei ciocniri din împrejurimile Algerului. Săp-tămînalul francez „France observa-teur” publică, din partea unui co-respondent bine informat, o versi-une care n-a fost dezmințită pînă în prezent de autoritățile franceze:

„Maillot nu a fost ucis în luptă, așa cum s-a afirmat. El a fost capturat viu, nerănit, împreună cu trei musulmani din Beni Ra-ched și cu învățătorul algerian Laban, în cursul unei operații de aprovizionare”.

★

O cameră mică, cu pardoseala de ciment. O masă de bucătărie și un dulap cu sertare. Biroul „primei și ultimei anchete!”

...Comisarul anchetator privi la omul din fața lui. Era un algerian tînăr, slab, cu părul și sprîncenele vopsite în roșu. Fața, pieptul și brațele îi erau negre de lovituri.

— Vorbește!

Algerianul continua să tacă. Stătea în genunchi; gol pînă la brîu, cum l-au silit să se așeze. Stăteau făcîndu-și durerea

„CORPUL DELICT” — autocamionul — a fost regăsit. Lipsesc mu-nițiile și aspirantul.

Cazul Maillot

de Anton ALEXE

Faptele sînt concise. Relatările din presă, aproape telegrafice. Drama a început, s-a desfășurat și s-a stîns ca într-un coșmar. Dar intensitatea ei a cuprins Algeria, Franța și lumea întreagă.

★

Aprilie 1956. Războiul este în plină desfășurare pe întreg teri-toriul algerian. El arde cu vîlvă-tăi de la frontiera Tunisiei pînă la granița Marocului. Într-una din acele zile radio-ul și presa colonia-listă informau cu ciudă și dorință de răzburare:

Un camion militar G.M.G., înso-țit de o escortă, s-a îndreptat spre Miliana, pentru a lua în primire o cantitate de arme și muniții. Convoitul a părăsit Miliana (o localitate aflată la 119 km sud-vest de Alger), în zori, sub ordinele unui aspirant și a sosit în Alger către orele 8,45. Încărcătura era compusă din 132 mitraliere Sten, 140 pistoale și mai multe lăzi cu grenade și muniții.

În timp ce escorta se îndepărtase pentru scurt timp, ofițerul a ordonat șoferului să continue drumul. Camionul în care luase loc aspi-rantul s-a îndreptat spre pădurea Bainem—la 10 km est de Alger. Un grup de algerieni răzvrățiți îl așteptau în inima pădurii. Încărcă-tura, transbordată pe o camionetă, a fost ascunsă în desîș.

S-a aflat deîndată că aspirantul era conducătorul unei celule com-uniste din Alger. Toate serviciile de siguranță au fost puse imediat în stare de alarmă, iar străzile, blocate. Patrurile au primit ordin să perchezizioneze Casbah-ul. Pînă în prezent, cercetările au rămas infructuoase. „Trădarea” a provocat o vie emoție în Alger...

...Autocamionul viră la stînga și o luă pe un drum de care. Șoferul reduse viteza, ocoli furios o hîr-toapă și-l înjură în gînd pe aspi-rantul Maillot, care-i ordonase să se abată de pe șosea, fără să-i răspundă încotro se îndreaptă.

DAȚI-MI UN TITLU!

Foto-
GHICITOARE

Pe Szanto Rozalia nu am căutat-o și nici nu am descoperit-o. Știam că există, în nenumerate și felurite exemplare, pe întreg cuprinsul țării noastre noi. Cu Szanto Rozalia m-am întâlnit — trebuia — în sala de rituit, a fabricii de încălțăminte „Solidaritatea” din Oradea.

Condeii și notițele din carnet mă fură. Am însemnat pe câteva foi, date, cifre și fapte.

De pildă: proprietarii fabricii erau Steiner și Manuș Alexandru, care o fondaseră în 1923 și-i dăduseră numele de „Carmen”. Datorită modelelor excepționale de frumoase (modelatorii aveau talent), lucrului extrem de îngrijit (lucrătorii erau deosebit de pricepuți și conștiincioși), cât și prețului sub concurență (muncitorii erau plătiți mai prost ca-n alte părți), produsele fabricii „Carmen” și-au câștigat faimă atît în țară, cît și peste hotare.

Pe alte două pagini mici de carnet am trecut: ca lucrătoare se alegeau de obicei fete frumoase. Patronii, și în special maestrul Erdödy, mîna dreaptă a direcției, obligau, siluiau, batjocoreau...

Erau și femei mai în vîrstă, cărora mizeria de acasă și condițiile infernale de lucru din atelierele fabricii le imprimaseră urme adînci pe obraz, le subțiaseră trupul. Puține femei, urite și bătrîne. Cîteva. Inșă dintre cele mai pricepute la

mașini, de care fabrica nu se putea lipsi.

Erdödy avea și soție. Un fel de supraveghe-toare-pontatoare. Rea și fudulă. Cînd i se părea că o fată câștigă „prea mult” — din prea puțin dat în plus pentru supra-orele de trudă — îi răș-luia între 10 și 25 la sută din bani.

— Să nu te strici cu atîția bani — obișnuia ea să spună.

Pe ultima filă, cîteva nume și fapte: revoltati de condițiile groaznice de muncă și de teroarea hor-tistă care militarizase — la cererea patronilor — fa-brica, muncitorii dau seme-ne de revoltă și nesupu-nere.

1943. Sîntem în plin război. Începe organiza-rea muncitorilor. Se ține un miting fulger în care se formulează revendicări. Primele și minime.

Siguranța arestează pe Kohn Ștefan și Feld Ștefan, „provocatorii” care inițiaseră începutul luptei organizate...

Vofam înșă să scriu despre Rozalia. Szanto Rozalia, care are azi 62 ani și o activitate de 50 de ani la mașina de cusut țelele de pantofi rihtuite. Cîncizeci de ani cu fa-ța la mașină. Așacum am văzut-o și azi.

Dar mai sînt în țara largă cetățeni — muncitori, care au robotit jumătate veac. Da, dar Rozalia... a avut 12 copii. Doisprezece. Și

unsprezece i-au murit la vîrste fragede, de foame și mizerie.

Eliberarea țării a găsit-o cu ultimul fecior în viață. Un băiețel vîiol și deștept.

Szanto Rozalia, văduva, mașinistă la „Solidari-tatea”, și-a putut crește copilul. Cu pîine și lapte în fiecare zi. Cu carne, fructe, carte și îmbrăcăminte. Asta-i o dată. În al doilea rînd: Jancsi, băiatul Rozaliei, a învățat și el meserie la fabrică. Apoi, a urmat școli su-perioare. Astăzi este student la facultatea de medicină din Cluj. În vacanță, mai trage — așa, ca să nu uite! — un șut, la mașinile din fabrică.

— De ce mai lucrezi, Rozalia-neni?

M-a privit cu ochi dulci ca stafidele:

— Am penste. Și băia-tul, bursă. Mă simt în putere. Nu am răbdare să stau acasă. Mai viu din cînd în cînd pe-aci, ca flotantă, cînd e zorul mai mare. Știi... (se uită în jur, ca nu cumva să zim-bească cineva la auzul confidențel).

— Spune, Rozalia-neni. — ...cînd ies din fabri-că, mă simt cu-n rost în lume...

Cum ar trebui să intil-tulez această notă? „Cei doisprezece fil ai Roza-liei Szanto?” Sau: „Cine a salvat ultimul copil al Rozaliei?” Ori: „Ieri și azi?”

Marla ARSENE

Ce reprezintă această fotografie?

(Răspunsul la pag. 22)

refuzînd să scoată fie și un singur cuvînt care, datorită accentului european, i-ar fi trădat originea.

Loviturile de bocanc și cravașe, în cap, pe spinare și ceafă, plouau, date cu sete de comisarul și sub-alternii călăi.

— Ai fost prins de un detașament al batalionului 504... Ce căutai pe-acolo?

— ...

— Ești mut? Deschide gura!

— ...

— Desfă pliscul! Nu vrei? Ce spuneți, domnilor, de încăpățînarea algerianului? Aduceți-mi o baionetă. Așaaa... Ai limbă și, totuși ...

Giftînd, comisarul se opri și șopti ceva unui ofițer de jandarmi de lîngă el.

— Școală-te, poți să pleci! Tînarul algerian rămase mai de-parte în genunchi, privind țîntă în ochii ofițerului.

— Hai, hai, cară-te, că mai avem de furcă și cu alții!

Încet, continuînd să privească la călăi, algerianul se ridică în picioare. Știa ce avea să urmeze. Doi agenți cu mitraliere ușoare în mîini îl urmăreau cu țevile armelor.

Se retrase cîțiva metri, cu fața mereu spre călăi. În clipa cînd degetele asasinilor apăsară pe tră-gaci, o voce puternică strigă, în cea mai pură franceză :

— Trăiască Partidul Comunist Algerian!

Prima rafală i-a secerat picioarele. A doua i-a ciuruit pieptul.

Fostul aspirant, patriotul co-munist Henri Maillot, a căzut la datorie, luptînd și apărînd cu eroism libertatea și drepturile po-porului algerian oprimat.

O femeie cu vâl negru pe cap și ochi secați de plîns a sosit în satul Lămartine, aflat la 40 kilometri de Orleansville. Ea s-a îndreptat spre cimitir și a stat de vorbă cu groparul. Acesta i-a povestit cu tea-mă cum, într-o seară, un autocam-ion a intrat în cimitir. Un comi-sar a dat ordin

să se sape repede cinci gropi, în care i-au aruncat pe „renegați”: un algerian de origine europeană, un învățator musulman și trei fellaga”.

Femeia a întrebat:

— Erău toți din același grup?

— Da!

— Unde a fost îngropat fiul meu?

Paznicul i-a arătat unul din morminte. Mama a îngenunchiat și, cu o piatră, a săpat în pămîntul tare și uscat două inițiale: H.M. Apoi a scos din sîn un buchețel de flori ofilite și le-a împrăștiat pe cele cinci morminte.

Curînd după aceasta, presa re-acționară a anunțat descoperirea făcută: trădătorul Maillot a murit împușcat într-o luptă...

Comunicatul Partidului Comu-nist Algerian, dat chiar în ziua morții lui Maillot, dezvăluia înșă adevărul de care istoria poporului algerian va avea nevoie. El con-firma marea faptă a tînarului patriot.

....Mobilizat în armata franceză, Henri Maillot era profund conștient de calitatea sa de algerian. De aceea s-a alăturat hotărît rîndurilor poporului său, în luptă...

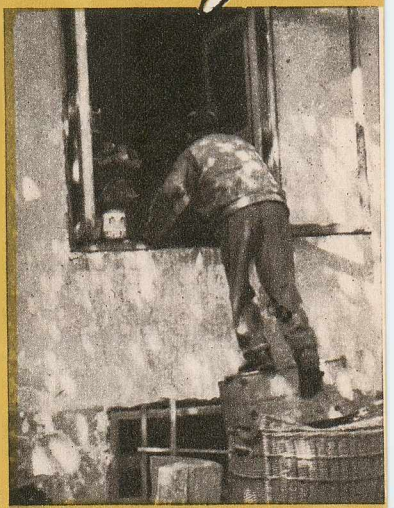
Faptele sînt concise. Relatări-le din presă aproape telegrafice. Dra-ma a început, s-a desfășurat și s-a stîns, ca în-tr-un coșmar. Dar intensitatea ei a cuprins Algeria, Franța și lumea întreagă.

DUMINICALĂ ...Și dă-i și luptă, și luptă, și dă-!.. pînă în cele din urmă reușești... să aștepți cealaltă mașină... (Vezi mod-ul cum e deservit de către autocamioanele I.T.B.-ului Ștrandul Mi-hăilești-Argeș).

ANIVERSARE. S-au implinit de curînd doi ani de cînd Sfa-tul Popular Tudor Vladimirescu a pur-ces la renovarea res-taurantului „Unirea” din Calea Văcărești. Din cite se poate vedea în fotografia de mai sus, schelăria e aproape terminată.

UN OM NOROCOS... Hoț de „bună dimineața”?... Da de unde! E to-varășul Toma Constantin de la I.T.B., căruia Sfatul Popular Tudor Vladimirescu i-a repartizat, din birou, o cameră în str. Vul-turii nr. 27, fără să țină seama de situația imobilului și a celor-lalte apartamente vecine. Or, camera neavînd decît o singură ușă, care dă la vecini, de aproa-pe opt luni de zile tovarășul Toma e nevoit să intre în casă... pe fereastră. Norocul lui că nu i s-a repar-tizat camera la etaj.

ÎNTÎLNIRE CU

II
Necunoscutul
RO-
CAN-
DOR
— reportaj —
de Raymond MAUFRAIS

„Atelier” de țesătorie în aer liber. O tânără din tribul Karaja țesind un pagu, din scoarța copacului „Sucupira”.

Noapte de noiembrie... Întinsul apei răsună de concertul raposilor și al cigarass-ilor. Bezna se așterne liniștită pe râul ce pare un canal cenușiu, străjuit pe alocuri de umbra malurilor ce sprijină bolta luminoasă și adâncă a unui cer spuzit de stele. Miliarde de cer spuzit de stele. Miliarde de stele, dincolo de care se ivește deodată Rio das Mortes, întins ca un lac imens, la confluența sa cu Araguaya.

— Karajas!... Kouououh!...

Se aude un strigăt prelung, apoi încă unul. Sînt indienii veniți în întâmpinarea noastră, pentru a ne petrece pînă în sat. Văzduhul e plin de ecouri.

— Tatarian, tatarian suri bom!

— Tatarian... rarerim mamakre!

— răspunde Meirelles.

Am întîlnit iscoadele unui trib nomad. În sfîrșit, mi-am văzut visul cu ochii. Am ajuns la indienii care trăiesc în libertate. Primii indienii pe care-i întîlnesc! Vă încredințez că a fost o clipă foarte emoționantă, mai cu seamă după lungile săptămîni de eforturi din junglă, absolut necesare pentru pregătirea acestei clipe, în care luntrele noastre aproape că s-au atins, iar noi și indienii ne-am pri-

vit... la început cu oarecare neîncredere, apoi cu simpatie.

— Tatarian... suri suri?

Iau parte, din tot sufletul, la emoția acestei întîlniri pe râu, sub lumina tortelor de rășină, ce sfîrșie înfipte în pupa luntrelor care ne călăuzesc de-a lungul unui canal îngust, cu ape involburate.

Mișcările vîșlașilor indieni sînt armonioase și scot în relief frumusețea mușchilor împodobîți cu brațări roșii de cîneapă. Trupurile lor goale și vînjoase, unse cu grăsime și acoperite cu tatuaje, au luciri ciudate. Pale de spumă se izbesc incontinuu de stîncile colțuroase ce ies din apă.

Mă uit cu nesăț la acești vîșlași cu chipuri fantastice, care dau un înțeles junglei. Îi privesc și-mi dau seama că am început să-i îndrăgesc. Le ascult glasul răgușit, repezit, și iscodesc chipurile lor tinere, al căror oval perfect e scos în evidență de pletele stufoase și foarte lungi, ce flutură în vînt.

Chipuri îndărătnic de nepăsătoare, aproape aspre, măști arămii însuflețite de sclipirea unei priviri strecurate printre pleoapele întredeschise și mărite din cale afară de tatuaje. Au pomeții proe-

În sfîrșit, în mijlocul indienilor!... Raymond Maufrais și-a văzut împlinit visul.

minenți, cu două semne albastrii în formă de cerc, săpate în carne. Buza de jos e străpunsă de o podoabă de lemn, care ajunge pînă la piept.

Mă surprind comparînd aceste chipuri cu acelea pe care mi le-am imaginat atîta vreme. Și, ironia soartei, îmi dau seama că închipuirea mea era departe de adevăr. Subconștientul meu refuză să admită faptele pe care le înregistreză ochii.

Focurile pe care le zărisem mai înainte se deslușesc acum bine; ele aruncă sclipiri pe rămurișul care ascunde un mic intrînd al râului cu ape liniștite. Luntrea este trasă la mal și legată lîngă pirogile indiene, de un trunchi gros, culcat pe apă, care slujește de punte și ne îngăduie să ajungem la malul abrupt. O cărăruie îngustă duce pînă sus, pe cîmpia unde dăm de colibe înghesuite ale satului de Karaja.

— Tatarian... tatarian... — rostește un indian bătrîn, cu fața ca pergamentul, apropiindu-se de noi cu brațele întinse, în semn de pace.

— Rarerim tatarian — răspunde Meirelles.

În jurul nostru s-au adunat o multime tăcută de bărbați și femei acoperiți numai cu o fișie de scoarță de copac sub pîntec. Cîteva miini sfioase se întind să ne pipăie.

Începe un dialog ciudat între Meirelles și fruntașii indieni. Pînă la urmă căpetenia tribului, bătrînul Malhoa în persoană, ne conduce într-o colibă situată la ieșirea din sat. Sîntem istoviți, oboseala strînsă de atîtea luni ne-a doborît dintr-o dată.

Ne întindem hamacurile, sub privirile curioase ale indienilor grămădiți în jurul nostru, care se uită cu mirare la fiecare lucru pe care-l scoatem la iveală. Ochii le strălucesc de poftă, mai cu seamă

cînd scot o funie de tutun negru, pe care încep s-o împart cu chibzuință. Toți întind mîinile cu lăcomie. Cînd nu mai am nimic să le dau, ei continuă să rămînă în jurul meu, să-mi pîndească cele mai neînsemnate mișcări și să le comenteze cu însuflețire. Mă simt cam stingherit, tot întrebîndu-mă ce le trece prin cap, lucru pe care desigur n-am să-l aflu niciodată.

De bună seamă că sînt mirați de culoarea pielii mele, mult mai albă decît a tovarășilor mei. Îndeosebi ochelarii mei de soare au un succes nebun.

Căsătorie în junglă

— Un Karajas poate să aibă atîtea femei cîte pofteste, numai să se îngrijească de ele și să le aperse. Este dator să le dea aceleași bucate pe care le mîncă și el, să aibă de ele grija pe care o are pentru sine și să închine fiecareia, după dreptate, bărbăția sa. La rîndul lor, nevestele, în loc să se certe și să vocifereze, sînt datoare să-i îndeplinească toate dorințele, să-i coacă turte, să-i împletească rogojinile pe care să se odihnească și hamacele în care să doarmă; să-i dăruiească prunci frumoși și sănătoși, iar cînd va muri să-i aperse și să-i cinstească amintirea; și, în sfîrșit, să-i rămînă credincioase.

Paragraful acesta din legea necrisă a indienilor, care se transmite fără abatere din generație în generație — și pe care mi-l traduce Meirelles — lămurește concepția despre poligamie a indienilor din Matto Grosso și, în același timp, o limitează, deoarece nu fiecare războinic este în stare să hrănească și să aperse trei sau patru femei. Trebuie să ai ochi buni și picioare sănătoase, căci pentru a întretine o asemenea familie, care va spori cu plozii ce se vor naște, ești ne-

1) Bună ziua, apropiați-vă (n.t.)

2) Bună ziua, bună ziua (n.t.)

KARAJAS

vou să muncești pînă la istovire și să fii veșnic hărțuit de griji. Căci pădurea și riul nu-și risipesc cu dărnicie bogățiile. Pămîntul din Matto Grosso este prea sărac pentru ca maniocul și meiul să poată întreține o familie numeroasă.

Înainte de căsătorie soțul este pus la o încercare, ca să i se vadă vrednicia. Încercarea aceasta, la indienii Karajas, este următoarea: bărbatul se cufundă în apă, într-un intrînd al râului anume ales. Cu ajutorul unor bolovani se formează un mic lac în care bărbatul este obligat să se cufunde și să prindă cu mîinile goale un pește de treizeci-patruzeci de kilograme, de o ferocitate deosebită, cu dinți ascuțiți, care a fost ținut înadins cîteva zile fără hrană. Nu întotdeauna lupta sfîrșește cu biruința omului. Ca să prinzi un asemenea pește de urechi și să-l tragi la mal, se cere sprinteneală, putere și curaj...

În caz de nereușită, pretendentul este ocărit și sfătuit să aștepte. Dacă moare, se înfățișează un alt „candidat la însurătoare” și-i ia locul. Sare imediat în apă ca să se lupte cu același pește, fiind sigur că va birui, deoarece peștele, sătul, opune de obicei o rezistență slabă.

Invingătorul acestei întreceri, adică viitorul soț, este dator să-și încununeze verificarea prenuptială desțelenind o mică porțiune de junglă din apropierea satului. Aci ei seamănă mei, manioc și sădește pomi roditori. Cînd semănăturile dau colț în pămîntul răscolit cu un tîrnăcop făcut dintr-un lemn foarte tare, bărbatul este socotit bun de înșurat.

De îndată ce s-a făcut schimb de daruri, potrivit obiceiului, tinerii sînt aduși în piața mare a satului. Înșurăței ascultă cumînți

O întreagă gospodărie purtată în spate! După cum se vede nu lipsesc nici arcul, săgețile și... copilul.

sfaturile date de bătrîni și de părinți, după care iau și ei parte la dansurile străvechi, în sunetele unor *grunchos* și *chocalhos*³⁾.

Bărbații se înșiruie unii după alții și, cu pași mici, se mișcă de la dreapta la stînga, iar femeile, în fața lor, de la stînga la dreapta. Petrecerea ține pînă după miezul nopții. În fapt, ea prilejuiește noi hîrjoneli amoroase, care se petrec mai la tot pasul. Cît despre tînăra pereche, ea intră în coliba pe care, de obicei în timpul logodnei, băr-

³⁾ Instrumente muzicale primitive ale băștinașilor.

batul a construit-o singur sau ajutat de prieteni și rude.

Dacă în fața satului sînt căsătorii, în schimb, ei între ei nu se vor socoti ca atare decît după cinci sau șase zile, timp pe care îl vor întrebuința pentru a se cunoaște mai bine. Căci pînă atunci nu s-au cunoscut, unirea lor fiind dorită de părinți și nu de ei, deoarece ei n-au fost liberi să aleagă.

În timpul acestor zile dorm separat, înfiripînd doar o mică idilă platonicească. Se plimbă împreună pe malul râului și se distrează cu jocuri pe cît de copilărești, pe atît de gingașe. În sfîrșit, cînd nu se mai privește cu ochi „curioși” și cînd aceste cîteva zile petrecute împreună îi fac să simtă unul pentru altul un sentiment de prietenie, numai atunci devin cu adevărat soț și soție. Din acest moment, indiana karaja e stăpîna absolută a colibeii și ia frînele gospodăriei în mînă. Poate lua parte activă la viața obștească a satului, iar părerile ei încep să aibă greutate în flecăreala suratelor. Astfel, ea se integrează direct și pentru toată viața în structura vieții sociale a tribului.

Acordînd anumite drepturi soțului, căsătoria le dă fără îndoială și soției. Astfel, ea are voie să-și bată bărbatul dacă nu este destul de drăguț cu ea sau dacă trîndăvește. Dar nu trebuie să întrecă măsura, căci legea indiană mai pre-

vede că cel bătut poate și el să-și bată femeia. După cîte știu, acesta este singurul trib care dă oarecare drepturi femeii. Îndeobște, femeile triburilor indiene nu au nicidecum dreptul să se plîngă de una sau de alta și nici să-și înfrunte soțul.

Cînd se întîmplă ca bărbatul să-și mai ia o nevastă, toată familia scoate strigăte de bucurie. Prima soție o socotește prietenă pe cea de a doua și prezența sau amestecul acesteia în treburile gospodăriei nu o supără de loc. Oricum ar fi, însă, numai ea are dreptul, în calitate de primă soție, de a lua toate hotărîrile în gospodărie.

(Continuare în numărul viitor)

În romînește de Paul B. MARIAN

Iată familia șefului tribului Karaja: cîteva dintre soții, cîteva copii...

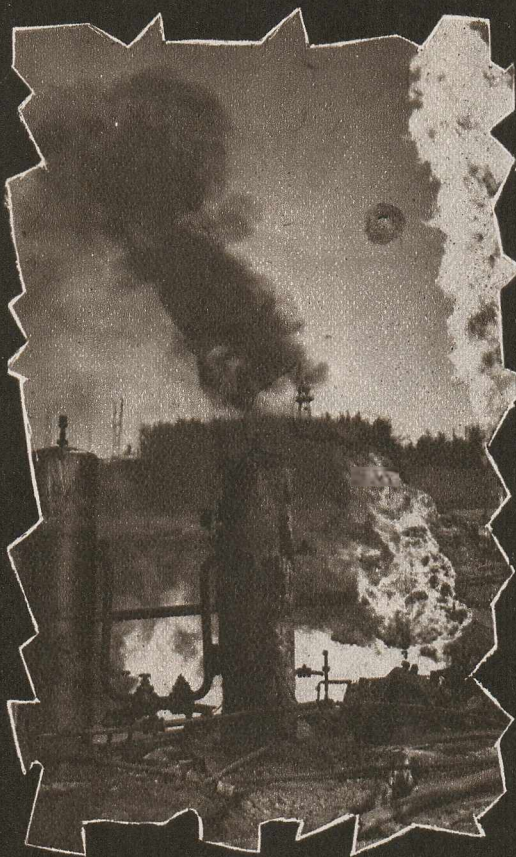
VĂ AMINTIȚI?

În ziua de 28 mai 1929 o puternică erupție, urmată de un violent incendiu, s-a produs la sonda nr. 160 de la Moreni, proprietatea societății „Romino-americana”.

Explozia și incendiul au distrus imediat 13 sonde și au dărâmat alte trei, iar timp de peste doi ani au urmat alte explozii și incendii de proporții rar întâlnite în exploatarea petroliferă.

Cazul acesta a făcut vîlvă în întreaga lume, iar zărele rominești și străine au ținut așful luni și luni de-a rîndul cu explozia de la Moreni.

Dezastrul de la Moreni a fost înfățișat numai sub forma sa senzațională. Aveau oare vreun interes publicățiile burgheze să arate că pagubele uriașe pe care le aducea acest neașteptat incendiu se datorau trusturilor imperioaste care, după ce și umpluseră casele de bani, n-au vrut să investească sumele necesare pentru înăbușirea focului?

Posta redacției

VASILE IONESCU — BUCUREȘTI. Ne-ai cerut câteva date în legătură cu scriitorul Nicolae Dunăreanu. Iată-le: Scriitor din generația veche, N. Dunăreanu a debutat acum o jumătate de veac cu „Răspata” (1908). În scrierile sale, inspirate mai ales din viața pescarilor, N. Dunăreanu înfățișează viața grea pe care au dus-o în cherhanalele bogătanilor acești oameni ai muncii. Răzbat în lucrările sale „Hamalii”, „Mutul”, „Nania”, o tristețe și o adîncă revoltă împotriva acelor care stăpîneau odinioară bogățiile țării.

Bun prieten cu Mihail Sadoveanu, N. Dunăreanu, în afară de schițele și povestirile sale, a scris — și mai scrie încă — importante și prețioase mărturii din viața marelui scriitor.

Puteți citi lucrări recente ale lui N. Dunăreanu în Gazeta Literară nr. 8 (50) 24 februarie 1955, nr. 43 (85) din 1955, nr. 10 (138) 7 martie 1957.

IONESCU LUMINIȚA — LOCO; ADRIAN PODOLEANU — COMĂNEȘTI. Vă mulțumim pentru desenele trimise, dar cum deocamdată nu publicăm lucrări plastice realizate de copii, ele nu vor putea vedea prea curînd lumina tiparului. Am sfătui-o pe Luminița să deseneze și altceva decît boboci de gîscă și soricei...

MEDY IANODESCU. În măsura posibilităților vom căuta să răspundem dorinței dv. de a vă prezenta tineri artiști din țara noastră.

MARILENA IONESCU — PLOEȘTI. Materialul de care vă interesați va apare într-unul din numerele noastre viitoare.

ENACHE MARIN — LOCO. Materialele trimise la concursul de stenografie sînt în curs de triere și verificare. Rezultatele vor fi comunicate în paginile revistei de îndată ce ele vor fi stabilite.

PRÎȘCU DOINA — ORAȘUL STALIN. Pentru datele care vă interesează, ar fi mai bine să vă adresați revistei de specialitate „Muzica”. Despre această problemă a scris mai demult „Contemporanul”, așa că o cercetare a colecției vă poate fi folositoare.

PREDA OPREA — LOCO. În limitele spațiului disponibil, vom încerca să răspundem întrebărilor ce ni le-ați pus. Într-un număr viitor vom publica materialul intitulat „Dacii au cunoscut scrisul?”

Filatelia

O EMISIUNE COMEMORATIVĂ închinată lui Nicolae Grigorescu

Cu prilejul împlinirii a 50 ani de la moartea pictorului Nicolae Grigorescu, s-a tipărit o emisiune filatelică compusă din trei valori, în dimensiunile 28x33 mm și 33x28 mm.

Cele trei timbre, pe care le reproducem mai jos, cuprind următoarele valori:

20 bani, în culoarea verde închis și reproducînd tabloul „Întoarcere de la țîrg”; 55 bani, în cu-

lora brun, reprezentînd un autoportret, 1,75 lei, în culoarea albastru-ochi, reproducînd tabloul „Atacul de la Smîrdan”.

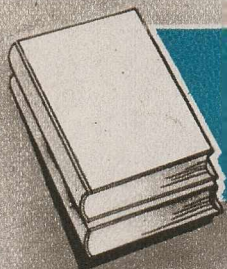
UNGHIU DE FOTOGRAFIERE LA PORTRET

Pentru reușita portretului este necesar să cunoaștem unghiul de fotografiere care favorizează modelul. Fiecare om are o parte a feței mai favorabilă de fotografiat decît cealaltă. Dacă amatorul va studia unghiul care favorizează modelul, el va obține un portret bun. Un mic exemplu în această legătură: sînt anumite persoane care ne dau un portret mai bun din profil, decît din față. Sînt unele persoane care au nasul lung; acestea trebuie fotografiate puțin de jos. Astfel, nasul ne va apare mai scurt, datorită unghiului de fotografiere. De asemenea sînt persoane cu nas etru; pen-

tru acestea, este recomandabil unghiul de fotografiere puțin de sus, adică din unghiul de vedere normal al omului care stă în picioare. Pentru persoanele slabe, este recomandabil să fie făcute puțin prin iluminare, adică varianta de iluminare difuză. În cazul de față, ridurile și modulațiile feței vor fi umplute cu lumină. Pentru persoane cu fețe mai pline, mai rotunde, este recomandabilă iluminarea cu lumină de modelare; astfel, prin umbrirea unei jumătăți de față, vom obține portretul omului puțin mai slăbit, fără a-i schimba asemănarea și caracteristica.

Folositi sistemul

CARTEA PRIN POȘTĂ

Adresați-vă secției

„CARTEA PRIN POȘTĂ”

a librăriei principale din orașul reședință de regiune sau

Librăriei „Cartea prin poștă”,

din București, str. Biserica Enei nr. 16.

Cartile se expediază la domiciliu, contra ramburs.

DEZLEGAREA JOGULUI: „O CĂLĂTORIE ÎN UNIVERS”

ORIZONTAL: 1) Cumpănă — Care. 2) Soare — Mare. 3) Vînt — Pîină — L. 4) Eia — Ptolomeu 5) Na — Pluton — Mn. 6) U — Uranus — Via. 7) Senia — Sisen. 8) Livezi — Ager. 9) Levate — Prâsi. 10) Ine — Anula — Cg. 11) R — Rarița — Aue. 12) Arșă — Titan — L.

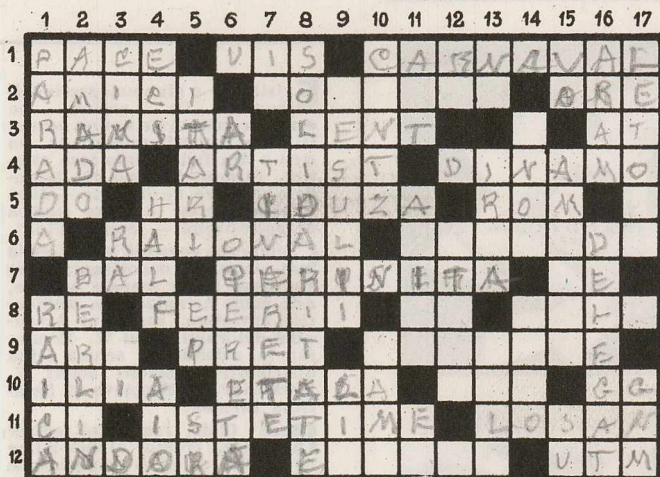
RĂSPUNS LA FOTOGHICITOARE

Un acoperiș de stuf!

Cuvinte încrucisate

FESTIVAL

ORIZONTAL: 1) „Pentru... și prietenie“ sînt cuvintele înscrise pe insigna Festivalului — Uniunea Internațională a Studenților — O astfel de petrecere cu deghizări și focuri de artificii are loc și în cadrul Festivalului. 2) Așa se vor despărți toți tinerii la terminarea Festivalului — A compus „Imnul Tineretului Democrat“ devenit imnul Festivalului (K=C) — Unități de timp. 3) Sacul turistului — Încet — A tempo (în muzică). 4) District în Ghana — Vor prezenta oaspeților la Festival, creații artistice din toate țările (sing.) — Stadion din Moscova pe care se vor desfășura unele dintre competițiile Festivalului. 5) Notă muzicală — Horia Roman — Țel suprem, cum este de exemplu lupta pentru pace și prietenie a tinerilor din toată lumea — Băutură originară din Jamaica. 6) Ce ține de raion — Gen de reprezentatie artistică predominant în programul Festivalului. 7) Petrecere cu dans înfrînită și la Festival — Joc românesc cunoscut azi în lumea întreagă prin festivalurile tineretului — Pronume. 8) Notă muzicală — Privelște ca în basme, așa cum va arăta Moscova în zilele Festivalului — Riu în Camerun — Delegați la Festival. 9) Resort — Răsplată — Însemnare, se poate referi și la un gol la fotbal. 10) ... Ehrenburg, scriitor sovietic, cunoscut luptător pentru pace — A prezenta — Tril fără o notă — Consoană dublă. 11) Conjuncție — Icusință — Oraș în Elveția. 12) Stat liliputan în Europa — Cunoscut poet rus, autorul poemului „Ana Sneghina“ — Uniunea Tineretului Muncitor, organizația română de tineret, care

își va trimite soli la Festivalul de la Moscova.

VERTICAL: 1) Măreață manifestație la deschiderea Festivalului — Sportiv român care va participa la Festival și va fi desigur la înălțimea așteptărilor. 2) Scriitor brazilian, luptător pentru pace — Orașul în care a avut loc al II-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. 3) Masa de seară — Eternul soare — Oază în Libia. 4) Numele rus al Adigelui — Mijlocas la jocul de fotbal în Anglia — Localitate în Abisinia. 5) Fac parte din costumul nostru național — Enescu Petre — Sere! 6) Măsură agrară

— „Vint de libertate“, „Lăsați-mă să cînt“ etc. 7) Prepoziție — Primăvara vieții, care va fi prezentă la Festival. 8) Forța de neînvinge unește pe tinerii din toată lumea în lupta pentru pace și prietenie. 9) Voioșie și bună dispoziție, prezentă în tot timpul Festivalului — În capul listei ... 10) Verb mult... conjugat în zilele Festivalului — Luptă alături de fiii lor pentru a menține pacea. 11) Document — Marcă de aparat fotografic — Literă slavonă. 12) Insulă în Marea Mediterană — Pornire, la competiții sportive. 13) Nord-vest — Intreprinderea Regională de Transporturi Auto — ... Sian-ciun, conducător al revoluției chineze din 1628. 14) Stimă — Nenumărate vor fi afectate spectacolele Festivalului (sing.) 15) Localitate în Italia — Artiști neprofesioniști care vor putea fi admirați și în cadrul programului Festivalului (sing.) — Ruteniu. 16) ... Hacıaturian, compozitor sovietic, autorul baletului „Gaianeh“ — Trimis la Festival. 17) Republică Sovietică Socialistă din nord-vestul Uniunii Sovietice — Mare magazin din orașul Festivalului.

Cuvinte mai puțin cunoscute: KA, CI, EI, AIO, VO.

Modu
de vară

la MOSCOVA

O rochie tinerească de dimineață foarte decoltată, cu un cor-saj înalt și jupa întretăiată de un volan lat.

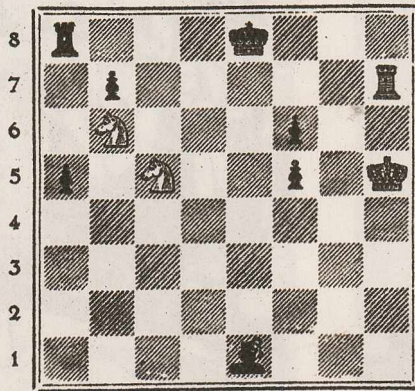
O rochie cu o linie sobră, butonată în față, la a cărei confecționare s-au evitat tăieturile atât în cor-saj, cât și în fustă.

ŞAH — ŞAH — ŞAH — ŞAH

Problemă

de M. HAVEL

Premiul I-II la concursul revistei „Ceskoslovensky Sach“, 1956

Mat în 3 mutări

(Alb: Rh5, Th7, Ce5, Cb6. Negru: Re8, Ta8, Ne1, Pp.a5, b7, f5, f6)

Rochie elegantă de vară, din poplin alb imprimat cu motive orientale; se poartă cu o centură lată din mătase în culoarea ornamentelor.

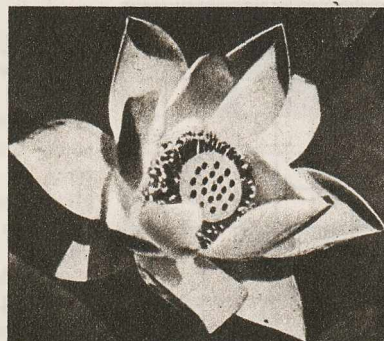

ÎN JURUL GLOBULUI

MOSCOVA SE INFRUMUȘTEAZĂ... Un nou monument arhitectonic vine să infrumusețeze capitala Uniunii Sovietice. Având 32 etaje, hotelul „Ukraina”, ridicat în apropiere de gara „Kiev”, și-a deschis recent porțile, oferind oaspeților Moscovei 1026 camere frumos mobilate și prevăzute cu maximum de confort. La dispoziția oaspeților sînt chioșcuri cu cărți și reviste, case de bilete de teatru și case de bilete pentru orice fel de mijloc de transport, precum și oficiu poștal, frizerii și un salon de cosmetică.

DUPĂ MAI MULTE VEACURI. Acum cîtva timp, savanții din R. P. Chineză au descoperit o cantitate de semințe de lotus, conservate într-un strat de turbă, sub vechea abie a riului Culantien care și-a modificat cursul acum cîteva secole. Însămințate, ele au germinat, făcînd să înflorească minunata floare pe care o puteți admira în fotografia noastră.

CINE VREA SĂ FIE REGE? Vrei să fii rege în Anglia? E simplu. Te îmbraci într-un costum impodobit cu mărgelile și fluturași și defilezi la Epsom, în ziua tradiționalului derby, în cadrul parăzii „regelui și reginei mărgelilor”.
Încă o dovadă că în Anglia, orice simplu cetățean poate fi rege...

Există și o cinematografie talandeză. De curînd, pe ecranele moscovite a rulat primul film în culori produs de un studio din îndepărtata țară asiatică. Filmul, inspirat din legendele populare, se numește — după numele eroilor a căror tragică dragoste o redă — „Santi și Vlna”.

Cunoscuta comedie a lui Leonid Leonov, „Un om obișnuit”, care s-a jucat și pe scenele noastre, este acum ecranizată în studiourile sovietice, scenariul aparținînd autorului și lui M. Romm, iar în rolurile de seamă fiind distribuți apreciații actori V. Merkuriev, I. Skobțeva și Serafina Birman.

René Clair, renumitul regizor francez, creator al unor filme de neuitat ca: „Sub acoperșurile Parisului”, „Milionul” sau recentele „Frumusețea diavolului” și „Frumosele nopți”, a primit luna trecută Marele Premiu al Cinematografiei, pentru ultima lui realizare, „Porte de Liliac”.

Asaltat de mai multe obligații contractuale, actorul Vittorio de Sica trebuie să amîne pentru la toamnă proiectele regizorului Vittorio de Sica. Vara aceasta, talentatul artist se vede obligat să filmeze aproape concomitent în trei filme: „Contele Max”, „Pîine, dragoste și Andaluzia” și „Să salvăm panorama”. Destul de obositor, mai ales dacă ținem seama că în timp ce ultimul film se turnează în Italia, primele două se lucrează în studiourile spaniole.

Notăți din studiourile DEFA: pe două platouri alăturate s-au pregătit două noi filme muzicale închinată creației unor cunoscuți compozitori de operă. Astfel, filmul „Barcarola”, regizat de dr. Koich, va repovesti viața lui Offenbach, iar „Mazurca dragostei” va fi o transpunere a operetei lui Millöcker, „Studentul cerșetor”.

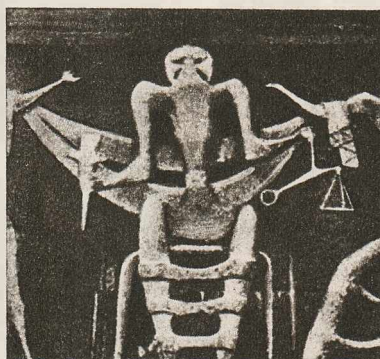
Un nou film sovietic, actualmente în lucru în studiourile din Kiev, are la bază o lucrare de Maxim Gorki, nuvela „Malva”. Regizorul noului film ucrainean va fi V. Braun, iar în rolul titular va apare Izidra Rittenberg.

La bogata galerie de personaje interpretate de simpaticul comedian ceh Jaroslav Marvan, se va adăuga și figura unui detectiv, care va susține, pe bună dreptate, că „Afacerea nu s-a clasat” în noua comedie polițistă pe care o pregătesc studiourile din Barandov.

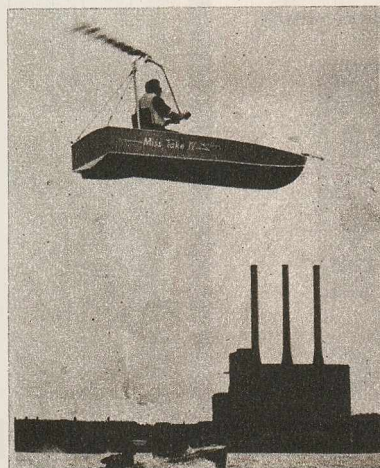

TINERETUL FRANCEZ își manifestă repulsia față de prezența la comandamentul N. A. T. O. din Fontainbleau a generalului Speidel. Caricatura de pe panou exprimă în chip sugestiv și cu forță satirică atitudinea soldaților francezi față de călăul hitlerist.

Foto: PASZKOWIAK

SIMBOLICA DREPTATE YAN-KEE. În Panama a fost dezvelit monumentul președintelui republicii, Remon, asasinat în 1955. În centrul figurilor secundare care înconjoară monumentul se află și statuia alăturată, intitulată „Dreptatea”. După cit e de simbolică și atrăgătoare, se pare că această „Dreptate” a fost construită după schițele F.B.I. ului.

„BARCA ZBURĂTOARE” s-ar putea denumi această inovație a tinărului danez Bent Stig Moller din Copenhaga. Cu ajutorul unui rotor de șapte metri, el a reușit să-și transforme barca cu motor într-un adevărat helicopter.

ÎN PIAȚA SAN MARCO din Veneția a făcut senzație apariția acelei leoparde, în compania unor femei admirate pentru curajul lor remarcabil. După cum se vede, însă, și publicul dă dovadă de același „curaj”, neînțeles după ce a aflat că este vorba de un leopard dresat de cele două protagoniste ale circului „Krone”, aflat în turneu în Italia.

REDACȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 7
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR

3 luni: 18 lei
6 luni: 36 lei
un an: 72 lei

UMOR

CE-OR FI VRÎND, OARE. SĂ NE SPUNĂ ?

de Tristan BERNARD

Aceasta era problema pe care și-o puneau savanții, reuniți la Pampeluna pentru a căuta mijloacele de comunicație posibile între Pământ și Marte. Un acord se stabilise și anume că semnele luminoase observate la suprafața planetei Marte erau niște semnale adresate nouă, pământenilor, și rămânea numai să li se găsească înțelesul.

Lucrul nu era îndoițenic; pentru ce oare și-ar pierde vremea o planetă luminându-se *à giorno*, dacă nu pentru a comunica cu alte planete?

Doctorul Isodarus prezintă o moțiune care fu adoptată în unanimitate.

„Trebuie să admitem — spunea acest savant — că marțienii sînt cu mult mai avansați decît noi pe căile progresului și că și-au dat seama prin mijloace perfecționare de telefonie și telegrafie de tot ce se întîmplă pe planeta noastră. Să încercăm să le scriem în franceză. Toată chestia asta nu o să ne coste decît douăzeci și două de miliarde”.

Pentru a scrie unor oameni care locuiau atît de departe, trebuia procurată o foaie de hîrtie enormă și mai ales un teren foarte plat pentru a o desfășura. A fost ales locul clasic pentru o experiență de acest gen, deșerturile Africii Centrale. Au fost suprimate oaze, au fost rase de pe fața pămîntului sate de negri pentru că imensa foaie de hîrtie să nu facă cutie. Cu această ocazie, au fost civilizați numeroși indigeni și au fost convertiți la vegetarism toți canibalii din Uandri, Uandgé și Uandga, care erau atît de amatori de carne de om că-și hrăneau burțile cu propriile lor urechi.

A fost rechiziționată toată producția fabricilor de cerneală, astfel că acest articol începu să tiposească în Europa. D-na Severine a fost nevoită să-și scrie pe coajă de copac elocvențele sale apeluri la carit. Te-a publică, în vreme ce toboșarii orașului, alăoma vechilor rapsozi, declamau la răspîntiile din Limoges, Andelys

și Loudeac alexandrinii domnului François Coppée.

Cînd, prin procedee chimice, cerneala a fost făcută perfect luminoasă, imense rîlouri trase de boi au întins-o pe foaia de hîrtie pentru a forma litere. Această muncă dură aproape patru luni. Cum semnalele de pe Marte continuau cu mai multă strășnicie, s-a hotărît ca pentru început să se trimită următoarea scurtă întrebare:

„Ce doriți?”

Fiecare din aceste litere măsura o sută de leghe în înălțime. Și pe fiecare „i” se punea un punct cu un asemenea diametru, că o întreagă armată putea să evolueze în voie pe suprafața sa. Inscripția o dată terminată, se aștepta răspunsul, la marele observator din Gabon. Așteptarea nu fu lungă. După douăzeci și patru de ore veni răspunsul planetei Marte prin litere luminoase, izolate, care apăreau una după alta, din sfert în sfert de oră. Observatorul le comunica pămîntenilor supratulburăți.

Or, răspunsul la întrebarea: „Ce doriți?” era pur și simplu: „Nimic”.

Atunci a fost desfășurată în Africa Centrală o nouă foaie de hîrtie, pe care fură scrise următoarele cuvinte (total nu dură decît șapte luni):

„Atunci de ce ne faceți semne?”

„Și la care Marte răspunde:

„Dar nu vă facem vouă. Facem semne celor de pe planeta Saturn”.

Traducere de Alexandru BALTEȘ

ANECDOTE

D-ALE ECRANULUI

În legătură cu începuturile cinematografului la noi în țară, se pot povesti o mulțime de întîmplări și amintiri, dintre care cele mai cu haz au intrat de mult în inventarul umoristic al anecdotelor.

O asemenea întîmplare s-a petrecut în anul 1906, la grădina Blanduziei din București.

Trebuie amintit că premiera primului film la noi a avut loc în anul 1905 și că pe vremea aceea atît aici, la noi, cît și în străinătate, filmele rula în grădinile de vară ale restaurantelor și uneori, „număr divertisment” la cabrete.

Astfel, în grădina Blanduziei, în timp ce pe cearșaful prins de gardul grădinii se desfășura un spectaculos incendiu, un glas defemeie, de la o masă din fund, strigă cu putere:

— Foc! Săriți! Foc!

Era o vîrstnică moșierică, proaspăt sosită în Capitală și care vedea pentru prima oară un film.

Cronica vremurilor istorice, cu mult haz, pățania unui fost prefect conservator de Dolj — vestit prin alegeri măsluite și nedezlipita-i floare la butonieră. Era în ajunul alegerilor. La guvern, liberalii. Seara, spectacolul de gară cu film, la hotelul-cabaret Minerva. Șeful partidului liberal cu soția, într-o tojă. Întineric. Pe ecran o

mină desenează o floare, pe care apoi celebrul comic Max Linder și-o prinde la butonieră.

Șeful liberalilor dă semnalul de alarmă:

— Trădare! Dom' Marcu (antreprenorul localului — N.R.) face reclamă conservatorilor! Trădare! Lumină!

Filmul a fost oprit, apoi interzis, iar Max Linder... expulzat din Craiova.

REPLICĂ

Într-una din nenumăratele sale peregrinări de-a lungul și de-a latul țării, regretatul actor Matei Pascally poposi cu trupa într-un tîrg din apropierea Vasluiului.

Un moșier de prin partea locului, un oarecare Ionuță Burdoi, care tocmai își sârbătorea onomastica, află întîmplător de sosirea „comediantilor” și, pentru a-și distra la masă musafirii, trimite după Pascally.

— Să ne spui cîteva „măscări”! De asta te-am chemat! Îți întîmpin pe marele actor boier Ionuță, stînd tolanit pe-orîna și țără-a-i întinde măcar mîna. Pentru asta ai să primești matale... (și-i spune o sumă oarecare de bani).

Bineînțeles că Pascally, strîmătorat cum era de datorii (cu o zi înainte surugiul care transporta trupa pretinsese plata întregii datorii), se învoiește numaidecît, întoc-

mind chiar, acolo, pe loc, programul compus din cîteva monologe din repertoriul clasic francez și două sau trei cîntecule comice din Alécsandri.

Înainte de a trece în salonul cel mare, unde întreg timp se pusese masa, jupiu Ionuță Burdoi, de teamă ca nu cumva Pascally să rămînă mai departe la petrecere, stîngherind prin prezența sa simandicoasele fețe ale musafirilor, îi atrase luarea aminte:

— După ce ai să spui măscările, îți iei frumuseț banii și o ștergi!...

La care „comediantul” nu se putu opri să nu-i răspundă:

— Regret nespun că n-am știut din capul locului că nu sînt obligat să rămîn mai departe în compania dumneavoastră! V-aș fi redus la jumătate prețul cu care m-ați angajat!...

STATISTICĂ

Statistica este o cucerire. Dar trebuie să știi să citești cifrele. Așa, de exemplu, de curînd, un ziar californian anunța cu litere de-o șchioapă:

„La Los Angeles, un automobil la fiecare trei oameni și jumătate!”

Ziarul concurent comenta această știre în felul următor:

„Jumătățile de oameni reprezintă pietoni! Călcați de către ceilalți trei!”

(Din „Eulenspiegel”)

PROVERBE CHINEZEȘTI

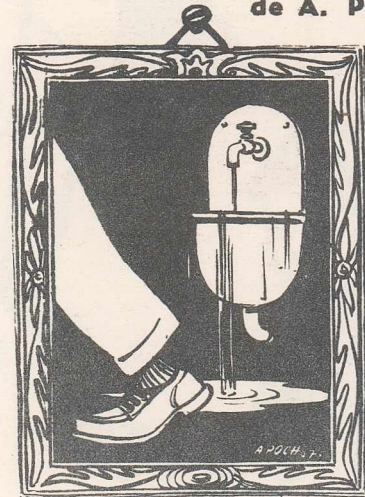
- Chiar și cea mai palidă cerneală este de preferat celei mai fidele memorii.
- Nu-ți lega ghetetele pe un cîmp cu pepeni și nu-ți potrivești căciula în cap, cînd te afli într-o li-vadă cu poame. Dacă nu vrei să stîrnești bănuțeli...
- Numai în timpul iernii, îți dai seama că pînii și chiparoșii sînt veșnic verzi.
- E mai bine să nu fi de loc, decît să fii nimic.
- Pregătește-te în clipele de răgaz și o să-ți fie de folos cînd vei fi grăbit.
- Poate să dureze un an pînă să-ți faci un prieten, dar e destul o clipă, ca să-l jignești.
- Chiar și cele mai înalte turnuri tot de la pămînt se înalță.

Culese de P. OHRIMENKO
(Din „Ogoniok”)

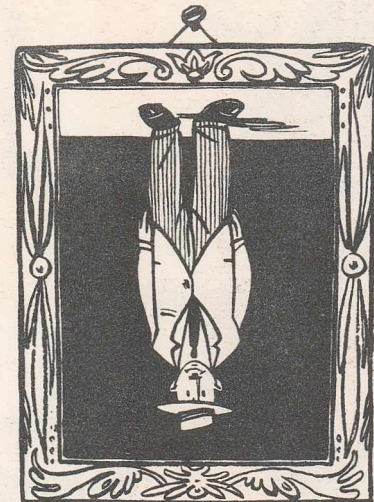
Din seria

„PORTRETE”

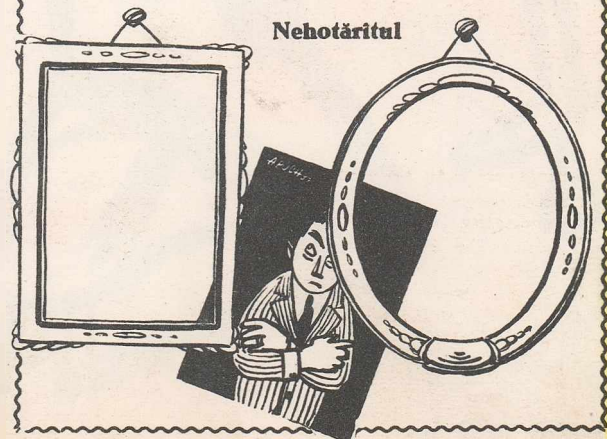
de A. POCH

Nepăsătorul
(după mine potopul)

Distratul

Nehotăritul

Prețul 1,50 lei

FLACARA
Nr. 17 (114) - 27 Iulie 1957